

Kiterjeszti szárnyát,
mely betölti országod
szélességét, ó, Emmánuel!
Iz 8,8b

Új Ember

KATOLIKUS HETILAP

ferenc
300

LXXXII. évf. 25. (4059.)
2026. június 21.
Ára 475 Ft

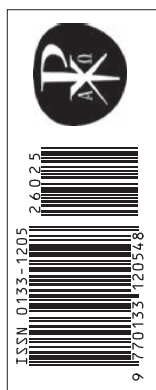

Fotó: Lambert Attila

Ahol hálát adunk és áldást kapunk

Orosz Lóránt OFM, a Mátraverebély-Szentkút Nemzeti Kegyhely igazgatója
a közösségi hit megéléséről

4–5. oldal

Papszentelés Szombathelyen

8–9. oldal

Pedagógusnap a Kaposvári
Egyházmegyében

15. oldal

A Máriaremete-Hidegkúti
ÖKU jubileumán

16–17. oldal

Nem hihetünk egyszerre Jézusban és a háborúban

XIV. Leó pápa homíliája a Sagrada Família-bazilikában

Június 10-én este a Szentatya a barcelonai Sagrada Família-bazilikához utazott, hogy misét mutasson be és megáldja a nemrég befejezett Jézus Krisztus-tornyot. Érkezésekor a pápát VI. Fülöp spanyol király fogadta. A katalán és spanyol nyelvű igeliturgia után a pápa szintén ezen a két nyelven mondta el homíliáját. A mise végén Barcelona metropolita érseke, Juan José Omella Omella bíboros mondott köszönetet a pápának. Ezt követte a bazilika előtt a Jézus Krisztus-torony felavatása és megáldása, majd fény- és tűzijátékot tekintettek meg, a Szentatya emléktáblát leplezett le, végül elkészönt a spanyol királytól.

A Jézus Krisztusról elnevezett főtorony elkészülésével a Sagrada Família a világ legmagasabb temploma lett, felülmúlva az ulmi katedrális; bár még így is alacsonyabb, mint a közelben lévő Montjuïc-domb, mert Gaudí felfogása – és rendelkezése – szerint az ember által létrehozott épületek magassága nem múlhatja felül az Isten által teremtett alkotásokét. A világhírű katalán építész, Tiszteletreméltó Antoni Gaudí éppen száz évvel ezelőtt, 1926. június 10-én hunyt el Barcelonában, akinek sírját a templom kriptájában a Szentatya fel is kereste a mise előtt. Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes homíliáját közreadjuk.

„Uram, mi Urunk, milyen csodálatos a te neved széles e világon!” (Zsolt 8,2.10). Ennek az örömmel és ámulattal teli zsolnárnak a dicsőítésével köszöntelek benneteket, kedves testvéreim! Kifejezem hálámat Ófelségeiknek, köszönetet mondok Juan José Omella bíborosnak, Barcelona érsekének, valamint püspöktestvéreimnek, és mindazoknak, akik imádságunkhoz csatlakoznak: papoknak, diakónusoknak, szerzeteseknek és szerzetesnőknek. Ezen az egész Barcelona számára ünnepi estén hálás köszöntésemet fejezem ki a világi hatóságoknak, valamint más keresztény közösségek és más vallások azon tagjainak is, akik részt vesznek háláadásunkban.

Ma a Szent Család-bazilika fogad bennünket ebben a gyönyörű városban, kitárva kapuit, mintha karjait tárná szét, hogy mindannyiunkat ehhez az oltárhoz hívjon, Isten ígéjének hallgatására. Ez a templom az Úr által szeretett családdá formál bennünket, melyet ő saját életével táplál az eucharishtiában. Így a grófi város és egész Katalónia összegyűlik ebben a templomban, mely az egység és az egyetértés jele is, ahol a jelen lévők tekintetüket felemelve találkoznak az Atyaisten arcával, mely

az ő emberré lett Fiában, Jézus Krisztusban ragyog fel.

Miközben hálát adunk az Úrnak irántunk tanúsított szeretetért, dicsérjük őt mindazért, amit életünkben véghez visz. Különösen is hálát adunk ezért a rendkívüli bazilikáért, amelyet XVI. Benedek pápa 2010-ben szentelt fel, emlékeztetve arra, hogy ez a láthatatlan Isten látható jele, akinek dicsőségére emelkednek tornyai (vö. *Homília a templom felszenteléséről*, 2010. november 7.). Elődöm imádságához kapcsolódva néhány perc múlva megáldom a legmagasabb tornyot, a Jézus Krisztusnak szentelt tornyot.

Ez a templom egyetlen épület, amely sok-sok kőből áll. Olyan ház, amely évről évre növekszik, ugyanazon terv szerint. Mindannyian ennek az épületnek az élő kövei vagyunk, amelynek Krisztus az alapja és a csúcsa, a kezdete és a vége. A Szent Család-bazilika – sokkal inkább, mint egy műemlék –, ma is épülő alkotás, mely arra emlékeztet bennünket, hogy a keresztény élet mindig út, mert olyan tervről van szó, amelyet Isten visz végbe.

Nem befejezetlen műben lakunk tehát, hanem egy még épülő templomban. Tökéletlensége nem hiba, mert vágyakozásról tanúskodik; nem hiányosságot jelent, hanem olyan ígéretet fejez ki, amelyet következetesen tiszteletben akarunk tartani. Hálánk így elköteleződéssé válik, miközben együttműködünk Isten tervében, vagyis abban az építkezésben, amelyre ő maga hív bennünket. Mivel a Szentlélek

temploma vagyunk (vö. 1Kor 6,16.19), ez az építkezés egybeesik életünkkel, amelyet Isten olyan remekműnek szánt, amelyet együtt kell megvalósítanunk, és amelyben munkatársainak kell lennünk (vö. 1Kor 3,9).

Ezzel kapcsolatban szívünkben őrizzük azokat a szavakat, amelyeket az Úr Dávid királyhoz intézett: „Te akarsz nekem házat építeni lakóhelyemül?” (2Sám 7,5) Ezzel szemben: „Az Úr hírül adja neked, hogy házat épít neked az Úr” (2Sám 7,11). Ezzel az ígérettel a *Szentírás* arra tanít bennünket, hogy nem mi adunk helyet Istennek, mintha ő csupán egy tényező lenne a sok közül, vagy egy nála nagyobb egész része. Épp ellenkezőleg:

Isten az, aki helyet ad nekünk, és az a hely, amelyet nekünk ajándékozik, a saját szíve: a Fiú helye nekünk, akik idegenek voltunk; a Szeretett helye nekünk, akik bűnösök vagyunk. Ez az akarata Jézus által valósul meg; így megérthetjük annak értelmét, amit az evangéliumban hallottunk, amikor az Úr ezt mondja a farizeusoknak: „Ha nem hiszitek, hogy én vagyok, meghaltok bűnökben” (Jn 8,24). Erős szavak ezek, amelyek egyáltalán nem fenyegetések, és nem is zsarolás. Meghívás az üdvösségre, vagyis Krisztus hívása a szabadságra, aki számunkra a végső, örök jót akarja. A rossz fenyegetésével szemben az Úr mindig velünk van, mindig a pártunkat fogja.

„Én vagyok”: ez a legszentebb név, amelyet Isten az égő csipkebokorból adott Mózesnek,

kinyilatkoztatva rendíthetetlen hűségét. Amikor emberré lett, Emmánuellé vált számunkra, a kegyelem és a megbocsátás, az üdvösség és az új élet forrásává. Ezért, ha nem hiszünk Jézus Krisztusban, bűnben maradunk, és nemcsak mi halunk meg, hanem felebarátunk halálát is előidézzük. Kedves testvéreim, nem hihetünk Jézusban, ha közben a háborút támogatjuk. Nem hihetünk Jézusban, ha közben megöljük az ártatlant, még mielőtt megszületne. Nem hihetünk Jézusban, ha közben magára hagyjuk azt, aki szenved, aki sír, aki a nyomor elől menekül.

Ma este emlékezzünk arra, hogy a Krisztus keresztje, amely ezt a bazilikát koronázza, az utolsók keresztje, akik elsőkké lesznek; a bűnösöké, akik szentekké válnak; a halottaké, akik feltámadnak majd! A Sagrada Família három homlokzata erről tanúskodik: a Születés homlokzatán az Első az utolsóvá lesz értünk; a Passió homlokzatán áldozatával megvált bennünket; halála pedig részesévé tesz bennünket az isteni Dicsőségnek, és örök életet ad nekünk. Amikor Jézus Krisztus tornyát szemléljük, tekintetünket órá emeljük, arra, aki egyedül tárja fel előttünk Isten igazságát és önmagunk igazságát.

Krisztusra tekintve megújult szemmel láthatjuk a világot: a kereszt tornya ekkor a szeretet zászlajává válik, mert Isten így szeret bennünket, a halál eszközét a remény jelévé alakítva. Jézus keresztjén hitünk eléri csúcspontját, amint azt a torony alapzatán olvasható felirat is hirdeti: „Tu solus Sanctus, Tu solus Dominus, Tu solus Altissimus.” Ez a kereszt nappal ragyog, visszatükrözve a nap fényét, és éjjel is ragyog, bevilágítja a várost a Földközi-tengerre néző világítótoronyként.

Igen, Krisztus világossága fénylik a sötétségben, még akkor is, ha a sötétség nem fogadta be (vö. Jn 1,5.11). Ez az elutasítás azonban nem okozza Isten szeretetének hiányát: „Amikor

COPYRIGHT © VATICAN MEDIA

majd fölmagasztaltatik az Emberfia – mondja az Úr –, megtudjátok, hogy én vagyok, s hogy semmit nem teszek magamtól, hanem azt hirdetem, amire Atyám tanított” (Jn 8,28). Át kell haladnunk a Megfeszített kinszenvedésén ahhoz, hogy a Feltámadott dicsősége megvilágítson bennünket: az Atya ugyanis öröktől fogva arra tanít, hogy adjuk oda életünket, a Fiú pedig, aki azt tőle kapja, a Szentlélek erejével mindenkinek továbbadja. Íme, ezért éppen a kereszt az ő szeretetének ragyogó jele.

Éppen a hit az, amely formát ad a köveknek és értelmet az épületnek, amelyben együtt lakunk. Imádságunkban ezért felfedezzük a dolgok eredendő kapcsolatát Istennel, az ég és a föld teremtményével: ő az a művész, aki ragyogását a kozmoszba írta. Az ember, akit Isten a

saját képére teremtett, saját alkotóképességével válaszol Isten művére: így válik a művész tehetsége dicsőítőssé, kreativitása pedig magáról a Teremtőről szóló tanúságtétellé.

Tiszteletreméltó Antoni Gaudí a hit lángoló építészeként ezeket a tereket azzal a vágygal tervezte meg, hogy elbeszélje az Úr életének misztériumait: így módon olyan lelki záródoklatot kínál nekünk, amely a Krisztussal való találkozáshoz vezet, aki értünk született, értünk halt meg és értünk támadt fel. Gaudíval együtt, akinek halála századik évfordulójáról emlékezünk meg, ma este hálát adunk mindazokért, akik előmozdították ezt az építkezést, a jótevőkért, művészekért és munkásokért, akik közreműködnek ennek az építészeti remekműnek a megvalósításában, mely egyben kövekből, színekből és fényből formált, ékesszóló katekézis is. Bölcsességében az Egyház így a régi katedrálisok Biblia pauperumát újíttja meg, amelyek rendkívül gazdag evangelizációs üzenetet hordoznak magukban. A képek korában még nyilvánvalóbbá válik, hogy a művészet és a szépség az evangelizáció kiemelkedő csatornái.

Kedves testvéreim, e templom szépsége arra ösztönöz bennünket, hogy egyre inkább elsajátítsuk Mesterünkétől és Urunktól az ő evangéliuma szerinti élet művészetét. Miközben tekintetünket órá, a Megfeszített Feltámadottra emeljük, kötelezzük el magunkat amellett, hogy felemeljük azok arcát, akik a porban hevernek! (vö. 1Sám 2,8) Ezzel mutassuk meg, hogy a Sagrada Família azért a világ legmagasabb temploma, hogy utat mutasson Isten Spanyolországban zarándokló népének – a kereszt fényével, mely a Völegény visszatérésére várva égő lámpásként világítja meg az utat –, nem pedig azért, hogy világi rangsorok élére kerüljön!

Fordította: Tözsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

COPYRIGHT © VATICAN MEDIA

Ahol hálát adunk és áldást kapunk

Orosz Lóránt OFM, a Mátraverebély-Szentkút Nemzeti Kegyhely igazgatója a közösségi hit megéléséről

Egymást érik a hálatáblák a falakon, hosszú sorban várákznak a hívek a gyóntatásra, gyalogos zarándokok ereszkednek le a Cserhát dombtetőiről. Mátraverebély-Szentkút, a búcsújárók kedvelt úti célja, kiengesztelődésre és hálára hív. Orosz Lóránt OFM, a kegyhely igazgatója találkozásunkkor a hagyományos vallásosság átalakulásáról, a közösségi hit megéléséről, csodákról és a lelki gyógyulás útjáról beszélt.

– Immár húsz éve nemzeti kegyhely Mátraverebély-Szentkút. Mi a „nemzeti” cím jelentősége?

– A kánonjog értelmezése szerint a nemzeti az egyházmegyei és a nemzetközi közé illeszkedik, országos jelentésben. Kifejezi emellett az etnikai hovatartozást, a nemzet kulturális valóságába való betagozódást, identitást is. Azt gondolom, egy katolikus kegyhelyen a katolikuságunk és a nemzeti hovatartozásunk nem választható szét. Ezek gazdagítják, kiegészítik egymást. Az alapot azonban az embernek a Jóistenhez való kapcsolata jelenti. Az Istenhez és az Anyaszentegyházhoz való kapcsolódás az, ami egyetemessé tesz bennünket, hiszen a katolicitás egyetemességet jelent. Úgy látom, ez segít a nemzeteken belüli és a nemzetek közötti feszültségek, különbségek és problémák áthidalásában, közösségi feldolgozásában. Szentkúton évszázadok óta működik ez, a környéken élő szlovákok is a magukénak érzik a kegyhelyet. Tudatosan törekszünk arra, hogy a katolikus hit egyetemességét, az egységet hangsúlyozzuk. Ezt erősíti, hogy Máriára tekintünk, aki mindannyiunk édesanyja.

– A búcsú a hagyományos vallásosság részei. Tapasztalatai szerint mennyire fontosak ezek a ma emberének?

– Sok olyan momentum van az életünkben – s nem csak a búcsújáráshoz kapcsolódóan –, amely azt mutatja, hogy az emberek igénylik a vallásos hagyományokat. Az áldások – akár városi, értelmiségi környezetben is – sokak számára nagyon fontosak. Például nemrég volt a búzaszentelés, de szeretik a balázsáldást, a családok megáldását is.

A búcsú teológiai értelemben azt jelenti, hogy a már megbocsátott bűnök következményei alól nyerhetünk felszabadítást. Amikor az ember vétkezik, azzal az Egyház szövetét, testét sérti meg. Az Egyház tanítása szerint mind a bűnnek, mind a jó cselekedetnek vannak következményei az egyén életében és közösségi szinten is. Ezért amikor jóvátételről beszélünk, az nem merül ki abban, hogy

az ember elimádkozza az elégtételt. Valami képpen helyre kell állítani az igazságosság rendjét. Elégtételt kell adnia a bűnökért. Ez néha egyszerű: ha elvettem valamit, visszadom, vagy a szegények javára adakozom. Máskor viszont sokkal nehezebb, például ha az a személy, akit megbántottam, már nem él. Gyakran találkozunk idős emberekkel, akik

– Szentkút eredete csodákhoz, gyógyulásokhoz kapcsolódik. Az eredet a múlt homályába vész. Mennyire lehet ma építeni erre?

– Csodák, gyógyulások ma is vannak. Hozzák az emberek a hálatáblákat, évente huszonötöt-harmincat. Mindegyik mögött egy kis csoda áll. Ezek egyházilag nem elismertek, de meghatározóak az adott személy vagy család

régi bűnöket hoznak magukkal, akár évtizedekkel ezelőttieket, amelyeket már többször meggyóntak, mégsem tudnak megnyugodni. A teljes búcsú ebben segíthet: általa az ember el tudja hinni Isten irgalmát, elfogadja, hogy a Jóisten véglegesen lezárta ezt a fejezetet. De a jó cselekedetek következményei sem vesznek el. Krisztus megváltása, a Szűzanya, a szentek élete és a mi jótetteink mind hozzátartoznak az Egyház „kincstárához”. Ezekből áll össze az a lelki valóság, amelyből az Egyház merít.

A búcsú elnyerése mindig kapcsolódik a bűnbánathoz és az önmagunkból, önzésünkkel való kilépéshez. A zarándoklat ennek kézzelfogható formája: az ember elindul, kilép a megszokott környezetéből, és elmegy egy kegyhelyre, hogy Isten felé forduljon. A szokásos feltételek – szentgyónás, szentmise, ima a pápa szándékára, Hiszekegy, Miatyánk – vállalása szükséges, így a Jóisten eltörli az adóslevelünket, nincs többé tartozásunk, tiszta lappal mehetünk tovább. Az emberek szeretik a búcsújárást.

történetében. A tábla leadásakor a recepciósrákérdez, hogy az illető kész-e beszélni a történetéről. Már több száz név és telefonszám szerepel a nyilvántartásunkban. A friss hálatáblák azt mutatják, hogy a kegyhely él, a Szűzanya meghallgatja a kéréseinket. Tudjuk, hogy a Jóisten is meghallgatja minden kérésünket, ami a javunkra válik. Ezt pedig akkor ismerjük fel, ha rendszeres szentségi életet élünk, ha napi kapcsolatban vagyunk a Jóistennel.

– Tervezik, hogy utánamennek ennek a sok száz, csodákról, gyógyulásokról szóló történetnek?

– Igyekszünk. Néhány történet leírása szerepel a honlapunkon, de többet is lehetne tenni ezen a téren, hiszen ez mutatja az eredményeket. De mi számít eredménynek? Vannak egészen egyértelmű esetek: amikor orvosi lelet készül a szentkúti látogatás előtt és után. Apparátusunk azonban nincs arra, hogy kivizsgáljuk ezeket. Nagyon gyakran

érkeznek hozzánk sok szenvedésen keresztülment fiatal párok, hogy gyermekáldásért imádkozzanak, később pedig visszatérnek halált adni a gyermek születéséért. Óriási – bár nehezen igazolható – eredmény az is, ha valaki egy szentkúti búcsú után nagyobb békességgel viseli a testi-lelki szenvedését. Jó volna még több történetet megismerni, mert ezek sokat jelentenek az embereknek.

– Hogy látja: a hagyományos vallásosság eltűnik vagy inkább átalakul?

– Azt mondanám, hogy átalakul. Vannak falvak, ahonnan a 60-as, 70-es évek óta nem érkeztek hozzánk gyalogos zarándokok, mert teljesen megszűnt ez a hagyomány. Most azonban fiatal és középkorú férfiak újraindítják, és a hívek nagy távolságokat megtéve újra elzarándokolnak Szentkútra. Sokszor olyanok is, akik egyébként nem járnak rendszeresen templomba, de erre az alkalomra eljönnek. Ez azt mutatja, hogy a testi és lelki erőfeszítésnek van vonzereje Isten felé, az emberek úgy érzik, hogy ezáltal kegyelmet kapnak. Emellett megjelentek az úgynevezett réteg-búcsúk is: motorosok, vadászok, lovasok, együtt járók, környezetvédők zarándokolnak Szentkútra. Ezek az alkalmak olyanokat is megszólítanak, akik egyébként kevésbé kötődnek az Egyházhoz, de az adott közösséghez kapcsolódásuk elhossa őket ide.

– Bizonyára ők is egyfajta belső megértődöttséggel jönnek. Hogyan lehet ezt továbbvinni?

– Az El Camino mentén van egy házuk az ágostonos nővéreknek. Tőlük hallottam, hogy nem tesznek különbséget turista és zarándok között. Magamévá tettem ezt a hozzáállást, én is zarándoknak tekintek mindenkit, aki eljön ide, függetlenül attól, hogy ő minek tartja magát. A hely, a természeti környezet szépsége, a csend és a liturgia mind hozzájárulnak ahhoz, hogy az idelátogatóknak mély lelki élményben legyen részük. Részt vehetnek egy kegyhely-ismeretesen, ahol találkozhatnak a ferencesekkel. Ezt is szeretik. A látogatót ért hatásnak van tehát egy természeti oldala, ami a szép környezetből adódik – Isten szép, utal erre a hely, a természet szépsége is –, azután ott vannak az emberi találkozások, valamint a liturgiában a Jóistennel való találkozás. Ezeknek a hatásoknak köszönhetően mélyülhet el a zarándokokban a megérintettség érzése.

– Szentkúton sokszor hosszú sorokban várakoznak gyóntatásra az emberek, javarészt az idősebbek. Eléri a fiatalokat is?

– Ez valóban fontos kérdés. A felvetése, hogy hol vannak a fiatalok, önvizsgálatra késztet minket: hogyan tudnánk jobban elérni őket, hogy azok, akik vallásos nevelést kaptak, ne távolodjanak el az Egyháztól a kamaszkor után? A fiatalok távolmaradása persze részben természetes. Amíg a szekér gurul, az ember erős és sikeres, addig gyakran nem érzi, hogy szüksége lenne Istenre. Amikor viszont jönnek

a bajok, akkor azok, akiknek van valamilyen emlékü a vallásról, hitről, újra Istenhez fordulnak. Idősebb korban, a saját korlátaival szembesülve az ember gyakran visszatér az egyetlen lényegeshez. Ez azonban nem ment fel bennünket a felelősség alól, csak segít megérteni a jelenséget.

– A gyónás során hogyan lehet segíteni az embereket a továbblépésben?

– A gyónás nemcsak bocsánatkérés, hanem kiengesztelődés is: Istennel, önmagunkkal, másokkal. Nem verjük nagy dobra, de előfordul, hogy az ember haragszik a Jóistenre, és az is, hogy képtelen megbocsátani önmagának, mert gyakran ez a legnehezebb. A teremtett világgal való kiengesztelődés is fontos. A dolgoknak megvan a maguk rendje, amihez alkalmazkodni kell. A cél a kiengesztelődött élet, az Istennel megbékélt, hálaadó élet, amelyben az ember erőt kap a mindennapokhoz.

– A közösségi hit megélésének hagyományos formái sokszor mély jelentést hordoznak, ám ha ez nincs ott az emberek tudatában, fennáll a veszélye annak, hogy idővel maga a forma is elvész.

– Néhány évvel ezelőtt meghívást kaptunk az Evangelizációs Dikasztériumtól egy konferenciára, amit a kegyhelyek vezetői számára rendeztek. Itt külön hangsúlyozták a formák fontosságát. Szentkúton az érkezők fogadásakor mindig beszélünk az adott ünnep lényegéről, és a zarándokok áldással kezdhetik meg az eseményen való részvételt. Tudatában vagyunk annak, hogy a liturgia értése nem magától értetődő, hiszen egész nemzedékek maradtak ki a hitoktatásból. Ezért nagyon fontos a liturgiamagyarázat, mi ezt még a liturgia közben is megtegyük. Megállunk, és ismertetést adunk arról, mi következik most és miért. Még azoknak is fontos ez, akik évről évre visszajárnak hozzánk, mert esetleg új felismerésekre juthatnak. Így segítjük, hogy az emberek ne csak részt vegyenek a szertartásokon, hanem értsék is őket.

Igaz ez a körmenetekre is. Sokan elavult formának tartják ezt, triumfalista népegyházi gyakorlatnak, aminek nincs köze a szolgáló Egyházhoz. Holott a körmenet hitünk közösségi kifejezése, a hit közösségi megvallása. Ma az ember gyakran kerül olyan helyzetbe a munkahelyén vagy társaságban, hogy utólag azt érzi, meg kellett volna vallania hitét, de nem merte szóba hozni, félt, hogy kinevetik, kisebbségben marad, így inkább hallgatott. A körmenet annak

a kifejezése, hogy együtt éljük meg a hitünket, együtt követjük Krisztust a menetben, ahogy életünk útján is őt igyekszünk követni. Mostanában a búcsúkon el is szoktam mondani ezt, és mindenkit arra hívok, hogy csatlakozzon a

körmenethez. Látom, hogy így sokkal többen jönnek, és azt is érzékelem, hogy a részvétel jót tesz az embereknek.

– Ötfős ferences közösség tartja fenn a kegyhelyet. Milyen itt az életük?

– A szolgálatunk jelentős részét teszi ki a kegyhely ellátása. A búcsúkon mindannyian ott vagyunk, hétköznap ügyeleti rendben csoportokat fogadunk. Lelki tanácsadás, gyóntatás, liturgia a napi feladatunk, emellett egyéni és csoportos lelkigyakorlatokat is vezetünk. Húszhektáros terület Szentkút, sok itt a teendő. Ora et labora – imádkozzál és dolgozzál: a ferencesek e tekintetben bencés életformát élnek. Imádkozunk, hiszen elsősorban ezért vagyunk, de sok fizikai munkát is végzünk. Szeretem Szentkutat, a fizikai és a szellemi munka ritmusát. De éppen most helyezték át, így már Pécsen fogom szeretni.

– Tanulnak más kegyhelyek tapasztalataiból is?

– Már több mint egy évtizede benne vagyunk az Európai Máriás Hálóban. A búcsújáróhelyeknek ezt a szövetségét, amely egy laza társulás, Lourdes alapította, huszonöt máriás nemzeti kegyhely összefogásával. Egymás kölcsönös megismerése a célunk. Minden évben más-más helyszínen gyűlünk össze, és e találkozások során sok gyakorlati tapasztalatra tehetünk szert. Fatimában például jó gyakorlatot láttam arra, hogyan lehet a nagyon különböző egyházi kötődéssel bíró munkatársakat mélyebben bekapcsolni a kegyhely szellemébe. Ott benne van a munkaszervezésben, hogy félévente továbbképzési napot tartanak. Fatimai mintára mi is bevezettük ezt, így mélyítjük el a munkatársaink kapcsolatát az Egyházzal és a kegyhellyel.

Trautwein Éva

Fotó: Lambert Attila, Merényi Zita

Aki megvall engem...

(Mt 10, 26–33)

„Aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom Atyám előtt.” (Mt 10,32) Jézus nem pusztán azt kéri tőlünk, hogy beszéljünk róla, hanem hogy *életet adjunk a szavainknak*. Megvallani őt az emberek előtt azt jelenti, hogy a hitünk integráns része az életünknek, vagyis, hogy e kettő egyetlen egységes valóságot alkot, amelyben nem válhat ketté hit és élet, szó és tett. Ebben a folyamatban fontos mérce, hogy ha a hitem nem ütközik meg semmivel az életemben, akkor valószínűleg nem Jézust követem, hanem önmagam. A mi tanúságtételünk, hogy igyekszünk példát mutatni a világnak abban, ahogy az életünket integritással bíró egész-ként éljük, ügyelve testi, pszichés és szellemi egészségünkre, jóllétünkre egyaránt. Mert hisszük, hogy Isten boldog életre hívott minket, már itt a földön is. Ez persze nem azt jelenti, hogy mindig „repülünk” az öröm érzésétől; inkább egy olyan stabil állapot, amely nehézségek idején is megmarad, mert a célunk felé haladunk. Ám ez csak akkor sikerül, ha törekszünk arra, hogy egész(séges) ek legyünk.

„Ne féljete az emberektől!...” (Mt 10,26) A félelem az egyik legnagyobb kísértésünk: Vajon mit fognak gondolni rólam?! A valódi kérdés, hogy kihez tartozom igazán. Az evangélium nem cukormázzal leöntött szavak halmaza, hanem az identitásunkat helyre igazító, kijózanító valóság: Isten nemcsak szeret engem, hanem (fel)vállal. Számomra minden hajszálat. Ez nem vallásos „giccs”,

hanem egy nagyon komoly állítás arról, hogy az életnek nincs olyan területe, rejtett szegmense, sebzett emléke, amit ne látna Isten, és mégis azt mondja: Kellesz nekem így is!

A gondviselés nem azt jelenti, hogy nem lesz semmi nehézséged, hanem hogy soha nem leszel egyedül. A hitünk nem azt ígéri, hogy nem lesznek „viharak”; azt ígéri, hogy a vihar közepén sem szűnünk meg Isten tenyerén lenni. A Krisztusban való élet nem azt jelenti, hogy hibátlan vagyok, hanem hogy nem hazudok magamról és magamnak. A hívó ember nem tökéletes, hanem „áttetsző”. A legmegindítóbb tanúságtétel általában nem egy sikertörténet, hanem az, amikor valaki meg meri mutatni a sebeiben működő kegyelmet.

Felelős vagy az életedért – de nem vagy egyedül benne. A szabadságod és Isten gondviselése nem egymás ellenfelei, hanem egymás szövetségesei. Isten nem helyetted él, hanem veled együtt akar élni. Te hozod a döntést, ő adja a kegyelmet. Te lépsz, ő hordoz. Te vállalod a következményeket, ő vállal téged.

Jézus ma nem csupán azt kérdezi: Mit érzel irántam? Hanem hogy hajlandó vagy-e az életedet egységes egészként élni, amelynek része Isten, vagy talán inkább amely része Isten életének és valóságának. Életed mely területén kell ma kilépned a félelemből, a kettősségből, a halogatásból? Hol kell ma megvallanod, hogy hozzá tartozol, nemcsak szóval, hanem döntéssel és tettel is?

Kisiván Csaba

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Te Deum

Ezt az ősi keresztény himnuszt már Szent Cézár 5. századi regulájában említik. Szent Benedek minden vasárnap és ünnepnap alkalmával énekelteti szerzeteseivel a zsoltosmán. Az Egyház jellemzően hálaadásként imádkozza az év utolsó napján, sikeres pápaválasztáskor, zsinatok zárásaként vagy éppen körmeneti énekként. Katolikus iskolákban a tanév zárásaként is felhangzik, a nyári szünetet megelőző szentmisét ezért is emlegetjük ugyanezen a néven.

Eredete tisztázatlan. Szent Ciprián *A halandóságról* című művének néhány sorával átfedésben van. Egy kora középkori legenda szerint Szent Ambrus költötte Szent Ágostonnal annak megkeresztelésekor. Emiatt Szent Ambrus-i himnuszként is emlegetik, bár nyelvezete és stílusa eltér a latin egyházatyá költeményeitől. Kora középkori írók kéziratok és az újabb tudományos vélemény szerint a Te Deum szövegét Remesia (ma: Bela Palanka, szerb város) püspöke, Szent Niketasz (335–414) véglegesíthette.

Bár himnuszként tartjuk számon, jellegét tekintve ez a költemény inkább zsoltárrecitáció. Szövege sem metrikus, hanem prózai, és többnyire a zsoltárokról jellemző gondolatpárhuzamokból építkezik. Párbeszéd formában is énekelhető. Latinul az első fele ősi prefációra emlékeztet. Két eltérő intonáció (mi-szó-lá; szó-ti-lá) vezeti be ezt a lá hangon recitál, egyedi dallamot, ami az ismert zsoltármódusok rendszerébe nem illeszkedik. Második része viszont szabályosabb, negyedik módusú gregorián, amit a könyörgések bevezetésének töredékes, több tenort (fá és szó) is alkalmazó hangfűzérei törnek meg és tesznek változatossá.

Ez a Dicsőséggel rokonítható doxológia, hitvallás és könyörgés három egységre osztható. Az első a fenséges Isten szentháromságos dicsérete. Műfaját tekintve nagyon közel áll az eucharisztikus imához: egy Sanctus is a részét képezi, Benedictus nélkül. A középső rész Krisztus dicsőítése, ami végigveszi a Fiú által megvalósított üdv történet eseményeit a megtestesüléstől a végítéletet hozó második eljöveteleig. A harmadik, befejező egység zsoltáridézetekből építkező könyörgések sora (Zsolt 28,9; 145,2; 51,3,6; 33,22; 31,2). Több mint ezerhatszáz éve ezekkel a szavakkal vetjük bizodalunkat és reményünket Isten irgalmasságába.

Gérecz Imre OSB

„Ezt az ősi keresztény himnuszt már Szent Cézár 5. századi regulájában említik”

A HÉT LITURGIÁJA

A év

JÚNIUS 21., ÉVKÖZI 12. VASÁRNAP (Gonzága Szent Alajos szerzetes, Lujza, Leila) – Jer 20,10–13 (Meggabadi totta a szegénynek lelkét a gonoszok kezéből.) – Róm 5,12–15 (A kegyelem hatása nem olyan, mint a bűnbeesés.) – Mt 10,26–33 (Ne féljete azoktól, akik a testet ölik meg!) – **Zsoltosma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – EE 593, Ho 227 – EE 143, Ho 140 – EE 597, Ho 273 – EE 190.

JÚNIUS 22., HÉTFŐ – Nola Szent Paulinus püspök vagy Fisher Szent János püspök és vértanú és Morus Szent Tamás vértanú, az államfők és politikusok védőszentje emléknapija – 2Kir 17,5–8.13–15a.18 – Mt 7,1–5.

JÚNIUS 23., KEDD (Zoltán, Etel) – 2Kir 19,9b–11.14–21.31–35a.36 – Mt 7,6.12–14.

JÚNIUS 24., SZERDA – KERESZTELO SZENT JÁNOS SZÜLETÉSE FŐÜNNEPE (Iván, Levente) – Vigilia-mise: Jer 1,4–10 (Mielőtt megalkottalak anyád méhében, már ismerlek.) – 1Pét 1,8–12 (Az üdvösséget keresték és kutatták a próféták.) – Lk 1,5–17 (Keresztelő János születésének hírüladása.) – Ünnepi mise: – Iz 49,1–6 (Íme, a nemzetek világosságává tettelek.) – ApCsel 13,22–26 (Jézus eljövetele előtt János a bűnbánat keresztségét hirdette.) – Lk 1,57–66.80 (Keresztelő Szent János születése.) – **Énekrend:** Ho 257 – EE 679, Ho 257 – EE 270, Ho 119 – EE 600, Ho 273 – EE 361.

JÚNIUS 25., CSÜTÖRTÖK (Vilmos, Vilma, Viola) – 2Kir 24,8–17 – Mt 7,21–29.

JÚNIUS 26., PÉNTEK – Alexandriai Szent Cirill püspök és egyháztanító vagy Szent Jose-

maria Escrivá de Balaguer emléknapija (János és Pál) – 2Kir 25,1–12 – Mt 8,1–4.

JÚNIUS 27., SZOMBAT – SZENT LÁSZLÓ KIRÁLY ÜNNEPE (Sámson, Ulászló) – Bölcs 10,10–14 – Mt 22,34–40.

JÚNIUS 28., ÉVKÖZI 13. VASÁRNAP (Szent Iréneusz püspök és vértanú, Irén, Loretta) – 2Kir 4,8–11.14–16a (Isten megjutalmazza a sunemi asszonyt, aki segíti az Isten emberét.) – Róm 6,3–4.8–11 (A keresztségben eltemetkeztünk Krisztussal együtt a halálba, hogy új életre keljünk.) – Mt 10,37–42 (Aki a kereszttét föl nem veszi, nem méltó hozzám. Aki titeket befogad, engem fogad be.) – **Zsoltosma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 257 – EE 587, Ho 257 – EE 154, Ho 109 – EE 595, Ho 152 – EE 190.

Evangelium és liturgia

(24.)

A Bizánci Egyházban a pünkösdi utáni negyedik vasárnap evangéliuma a százados szolgájának meggyógyításáról szól (vö. Mt 8,5–13). Az egyházi év e csöndesebb időszakában nincs külön elnevezésük a vasárnapoknak; így itt sem találunk külön elnevezést vagy címet (mint ahogy – ezzel elentétben – a húsvét ünnepét megelőző és követő vasárnapok esetében ez megvolt). Tehát csak az evangélium tartalmára hivatkozhatunk. A liturgikus szövegek pedig a soron következő, harmadik hang anyagegyütteséből valók. A lelkileg hasznos tartalmat a kettő ötvözéséből próbáljuk meg leszűrni.

Az ember bénasága. A történet a betegségből indul. Sőt: a bénaságból, ami sokkal megterhelőbb, mint egy „egyszerű” betegség, amiből könnyen ki lehet gyógyulni. A százados súlyos szavakat mond: a „szolgám bénán fekszik otthon, és rettenetesen kínlódik” (Mt 8,5). Nem megfázásról, lázról vagy gyomorrontásról van szó, hanem a testet-lelket szörnyen megterhelő bénaságról. Csak az tudja átérezni, milyen „rettenetes kínlódás” ez, aki

ne adj’ Isten ilyen állapotban van. Bénák lehetünk azonban lelkileg is, ami legalább olyan szörnyű, mint a test bénasága. Ám mindkettőből van szabadulás. Egyik énekünk szerint Krisztus halála és feltámadása által „a megsérült emberi természetet megújítja”. Sőt, az üdvösségbe vezette.

Jézus segítsége. A történetben Jézus nem habozik segítséget nyújtani. Noha Máté evangélistánál hiányzik, Lukács evangéliumában ott található a százados mondata: „Nem vagyok rá méltó, hogy betérj házamba” (Lk 7,7). Jézus megy és segít. De nemcsak annyit tesz, hogy egy szolgát meggyógyít, hanem az egész emberiséget, bennünket is orvosol. A legnagyobbat adja meg, az üdvösséget. Erről énekünk a vecsernyében: „Bízatok bennem, most győzedelmeskedtem. Én vagyok a feltámadás, és kivezetlek titeket a kárhozatból!” De kérjük is egy másik énekben: „nyújts tehát segédkezet nekem, és a kiengesztelés révpartjához vezérelj, mint egyedül irgalmas és emberszerető!” Kérjük akkor is, ha „méltatlanul állunk az Úr házában”. Méltatlan volt a százados, de a hite megsegítette. Segítséget kapott; bízhatunk abban, hogy mi is megkapjuk.

A hit ereje. Jézus a történetnél jelen lévő ószövetségi zsidóknak mondja: „Izraelben nem találtam ekkora hitet.” (Mt 8,10) Megdöbbentő mondat. Számunkra is. Igen, a hit szükséges a gyógyuláshoz, mint ahogy Jézus ezt mindig megkívánta (nemcsak a gyógyításoknál, hanem más esetekben is). Ezért mondhatta a századosnak: „Menj, legyen úgy, ahogy hitted!” (Mt 8,13) Meglehetősen elgondolkodtató számunkra. „Ahogy hitte?” Bizony, már hittel jött Jézushoz; azzal a hittel, hogy ő tud segíteni. És így nyilvánulhatott meg a hit ereje. Így gyógyult meg a szolga „még abban az órában”. A vecsernye éneke is kiemeli a hit fontosságát. Megénekli, hogy Krisztus a kereszttel végbevitte a megváltást. Viszont az ember részéről kell ennek elfogadása a teljességéhez: „a hit által üdvözülő emberi nem pedig énekekben dicsóít téged”. Köszönjük meg, hogy Jézus minket is kigyógyít testi-lelki bénaságunkból a hitünk alapján!

Ivancsó István

Cafasso Szent József

Június 23.

Jómódú gazda fia volt. Mikor iskolába került, eleinte sokat szenvedett, mert kis termete és púposága miatt gúnyolták társai, de csakhamar megkedvelték. Papnövendékként egyszer azt mondta: „Aki pap lesz, az Úrnak adja magát, ezért semmi sem köti e világhoz, csak Isten nagyobb dicsősége és a lelkek üdvössége.” 1833-ban szentelték pappá, majd Torinóba ment továbbtanulni. A janzenizmus, a szigorúság és államegyháziság szelleme azonban, amely az érseki szemináriumban és az egyetemen uralkodott, nem volt kedvére. Szellemi és lelki otthonát az Assisi Szent Ferenc templománál levő papi konviktusban találta meg, amelyet Lanteri Pius Bruno és Luigi Guala teológiai professzor alapított, s amely mintegy hatvan továbbtanuló papot tudott felvenni. Itt nem a janzenista félelem és beszűkültség vált uralkodóvá, hanem Szalézi Szent Ferenc szelleme.

József először az erkölcs tan professzora lett itt, majd Guala halála után az intézet rektora. A papok legveszedelmesebb ellenségének az evangélium szellemével szemben álló világiaságot tekintette. A Piemonti Egyházmegye egész papi nemzedékének tanítója és nevelője volt. Karizmatikus lelkivezetőnek ismerték. Mindennap több órát töltött a gyóntatószékben. Boldoggáavatási aktáiban ez ol-

vasható: „Kortársai közül (az arsi plébános kivételével) távolról sem mérhető senki Don Cafassóhoz a tanácsadás nehéz hivatalában, mégpedig a tanácsát kérők tömege és különfélesége miatt, azután az ügyek sokfélesége miatt, amelyekben hozzá fordultak, és végül annak módja szerint, ahogyan ezt a szeretetszolgálatot gyakorolta.” Húsz éven át volt Don Bosco lelkivezetője, aki gyakran mondogatta: „Neki köszönhetek mindent. Atyám és tanácsadóm, vezetőm és segítőm volt.”

Különös részvétet érzett a rabok iránt, egyedül és papjaival is buzgón látogatta a börtönöket. A halálraítéltekről való gondoskodása miatt sokan az „akasztófák papjának” nevezték. Hatvannyolc elítéltet kísért el utolsó útján, és olyan lelki támaszt nyújtott számukra, hogy Isten akaratában megnyugodva és kegyelmében bízva haltak meg. Gyakran mondta a vesztőhelyről visszatérőben: „Istennek hála, megint egy lélekkel több imádkozik értünk az égből.” Ha ezen csodálkoztak, így reagált: „Igen, biztosan sokat vértéktek, de Isten nem becsüli-e nagyra bánatukat és töredelmes lelkületüket, amellyel halálukat gonosztetteikért való engesztelésül fogadták? A magam részéről meg vagyok győződve arról, hogy az ilyen ember számára nincs már tisztító tűz sem.”

Első életrajzírója Don Bosco volt. Így írt róla: „Hiszem, hogy még a szentek között is ritkán található olyan, aki személyében annyi bölcsességet, az emberi dolgokban annyi tapasztalatot, nagylelkűséget, erőlelkűséget, mértékletességet, az Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért való buzgóságot egyesít, mint amennyi Don Cafassóból sugárzik.”

Imádság a halál órájában

Uram, Istenem, már most teljes megadással és készséggel elfogadom a halál bármilyen fajtáját minden aggodalmával, szenvedésével és fájdalmával együtt úgy, amint neked tetszeni fog.

L. K.

Teljes szívvel a küldetésben

Papszentelés Szombathelyen

Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke június 13-án a szombathelyi Sárlos Boldogasszony-székesegyházban áldozópappá szentelte Csopor Márton és Fábíán András Barna diakónusokat (képünkön a szentelő és a szenteltek Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspökkel). Az alábbiakban bemutatjuk a szentelteket.

Fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Nem a kész válaszok, a gyors tanácsok számítanak, hanem a jelenlét

„Teljes szívvel a szeren van” – így jellemezte paptestvére, Riesz Benedek Csopor Márton, akit a Központi Papnevelő Intézetben ismert meg. Márton a Szombathelyi Művészeti Szakgimnázium elvégzése után lett papnövendék, és kezdte meg tanulmányait Budapesten.

Szabadnapján, a szülővárosában találkozottunk. Sárvár számára nem egyszerűen egy település a térsége, hanem az „otthon”, a szó legmélyebb értelmében. Keddenként hazalátogat a családjához, a plébániájára, visszatér abba a közebe, ahonnan a hivatása indult. Sárváron a két plébánia, a belvárosi és a kertvárosi ellátását jelenleg egy lelkipásztori közösség végzi, melyben a plébános, egy idős kanonok, az iskolalelkész, a káplán és a diakónus dolgozik együtt. „Nagyon fontosnak tartják a közös imát, és a mindennapokban közösen is étkeznek. Ahogy az Úr oltáránál együtt szolgálnak, úgy együtt vannak a terített asztalnál is. Engem is rendre meghívnak keddenként. Ilyenkor van mód picit elidőzni, beszélgetni, hogy tudjunk egymásról, és megérezzük, kivel mi a helyzet” – meséli, majd hozzáteszi, az ő diakónusi helyén, a szombathelyi székesegyházi plébánián is odafigyelnek az asztalközösségre, annak ellenére is, hogy ott szerteágazóbbak a feladatok. Mint mondja, a lelkipásztori közösség tapasztalata erősen hozzájárult ahhoz, ahogyan ma a papi szolgálatra tekint. És azt is megemlíti, hogy a fiatal papok számára havonta tartott

egyházmegyei találkozó szintén sokat jelent neki.

Márton életére a szülei mellett meghatározó hatással volt evangélikus nagymamája. „Délben együtt hallgattuk a harangszót, természetes volt, hogy ilyenkor imádkozunk, ahogy reggel és este is.” Már kisgyermek korában megszerette a zenét, óvodásként egészen magával ragadta az orgona hangja. „Felkuckóztam a kántor mellé, és néztem a játékát, ahogy ügyesen manőverezik a kezével, a lábával. Elbűvölt a hely szelleme.” Úgy fogalmaz: számára az orgona nem csupán hangszer, hanem „titokzatos erő, amely egyszerre hordoz gyengeséget és nagyságot. Mélysége van, annyi érzelmet ki lehet fejezni vele! Örömet ad az embereknek, és közelebb tudja segíteni őket a szenthez, mert a szépségben is találkozhatsz Istennel. Engem is különösen közel vitt hozzá”.

E korai élmények után nem csoda, ha már gyerekként megfogalmazódott benne, hogy kántor szeretne lenni. Tizenegy éves korától rendszeresen orgonált szentmiséken, kísérte a zarándokokat: „Te tudsz imádkozni a néppel, megénekelte őket, a mamik olyan boldogok ettől!” – mondta neki a plébános, és Márton azt élte meg, hogy otthon érzi magát ebben a szolgálatban. A zene számára kapcsolat, híd lett ember és Isten között, és e felismerés tudatában folytatta zenei tanulmányait a kántorképzőn, majd a művészeti gimnázium orgonaszakán. Különös módon azután éppen a zene mutatta meg számára a saját határait is. Rájött, hogy nem az önálló megszólalás az ő útja. A közös zenélés, a kórus, a közösségben megszülető

harmónia az, ami igazán közel áll hozzá. Ez vezette el arra a belátásra is, hogy a hivatása sem önmagáért való: „nem az a lényeg, én hogyan szolgálom, hanem hogy a közösség együtt tudja dicsőíteni Istent”. A zene így nem tűnt el az életéből, hanem beépült a papi szolgálatába: ma is kántorként, kórusvezetőként, közösségformáló erőként van jelen az emberek között.

Hivatásának mélyebb gyökerei azonban nemcsak a templomi élményekben, hanem a családjában is keresendők. Édesanyjától és nagymamája csendes, kitartó imádságából tanulta meg a hit alapjait. Különösen meghatározó számára az a tapasztalat, ahogyan édesapja, már felnőttként, rátalált Istenre. Márton számára ez élő bizonyítéka annak, hogy a kegyelem mindig úton van, és sosem késik el. Élettörténetében fontos fordulópontot jelentett, amikor gimnáziumi éveinek közepe táján megélte azt a személyes isten-élményt, ami túlmutatott minden addigi tervén. Bár jövőjével kapcsolatban korábban a boldog családi élet képe élt benne, ekkor megértette: a teljességet az jelenenél számára, ha egészen Istennek adná magát. Ez a felismerés egy mélyebb szinten teljesítette be korábbi vágyait.

A papi hivatás felé vezető úton különös szerepet játszottak életében az idősök és a betegek. Kórházi látogatások, idősotthonban töltött délutánok során tapasztalta meg, milyen ereje van a jelenlétnek, egy mosolynak, a figyelmes hallgatásnak. „Ha pap leszek, nemcsak beszélgethetek velük, hanem elvihetem nekik az Eucharisziát” – fogalmazódott meg benne. Az idősökhöz való vonzódása nem

csupán együttérzésből fakad, hanem tudatos választás is: látja, hogy az Egyház szívesen összpontosít a fiatalokra, miközben az idősök gyakran háttérbe szorulnak. Számára azonban ők jelentik a forrást, hiszen ők azok, akik a hitükkel megalapozták a jelen közösségeit.

Ezekben a találkozásokban érlelődött meg benne az a meggyőződés, hogy a lelkipásztori szolgálatban elengedhetetlenül fontos a meghallgatás művészete. Nem a kész válaszok, nem a gyors tanácsok számítanak igazán, hanem a jelenlét. „Sokszor fél óra után megköszönik, hogy milyen jól beszélgettünk, holott én szinte egy szót sem szoltam.” Ez a csendes figyelem lett papi szolgálatának egyik kulcsa. Életének közösségi dimenziója a szemináriumi évek alatt tovább erősödött. A nehézségek idején megtapasztalta a testvéri támogatás jelentőségét, és maga is képessé vált arra, hogy odaforduljon másokhoz. Lassan megértette: a papság nem magányos út, egymást hordozó közösségben élhet a lelkipásztor is.

Papi jelmondatául a 73. zsoltár szavait választotta: „Szándékom szerint vezetsz engem.” Ez nem csupán egy szép idézet számára, hanem személyes tapasztalatainak összegzése. Az elmúlt években újra és újra megélte, hogy Isten valóban vezeti őt; nem látványos módon, hanem csendesen, mégis biztosan. Jelmondata ugyanakkor nem csupán a múltjára utal, hanem egyszerűen elöreteket is: kifejezi azt a reményét, hogy a gondviselés vezetése a jövőben is irányt ad az életének. Márton története a finom, egymásba fonódó tapasztalatoké: a zene és a csend, a közösség és

a személyesség, a fiatalság és az időskor találkozása. Egy olyan út, amelyen Isten szelíden formál, és egy fiatal pap napról napra tanulhatja, mit jelent hagyni, hogy valóban vezessék.

„Íme, eljövök, Uram”

„A hivatásunk gyakran »vízen járás«, és ha a tekintetünk nincs folyamatosan Jézuson, könnyen elmerülünk, az életünk instabillá válik” – vallja Fábíán András Barna, a Szombathelyi Egyházmegye papija.

Kolozsváron tanult teológiát és szociális munkát, pályáját Szatmárnémetiben folytatta hittanárként és nevelőtanári állásban. A vonzás, amit gyerekkorától érzett, hogy pap legyen, eközben erősödött meg és tisztult le benne. 2019-ben végigjárta az El Caminót, és megérett benne az elhatározás, hogy jelentkeznie a papi szolgálatra.

„A Jóisten vezetett erre az útra, és irányított ide, a Szombathelyi Egyházmegyébe Szatmárnémetiből, ahol születtem és felnőttem. Az első perctől úgy éreztem, itt nem egy idegen országban, idegen emberek között vagyok, hanem olyanok vesznek körül, akikkel mintha mindig is ismertük volna egymást. Nagy örömmel fogadtak Szombathelyen, Győrben is, baráti kapcsolatokat tudtam kialakítani.

Fábíán András Barna

Jó érzés volt” – idézi fel a kezdeteket. Papi hivatását meghatározó hite, családi gyökerei és közösségi tapasztalatai egyaránt Erdélyhez kötik. Szülőföldjéhez fűződő szoros kapcsolata megmaradt, családja egy része otthon él, és barátai is vannak Erdélyben, így az elszakadás nehéz volt, ugyanakkor „formáló élményt” jelentett számára.

András hitét gyakorló családban nőtt fel. „Kötelező volt misére

járnunk. Gyerekként kezdetben ezt tehernek éltem meg. Akkoriban nem volt internet, pont vasárnap reggel mentek a tévében a legjobb rajzfilmek, én pedig erről mindig lemaradtam. Irigyletem az osztálytársaimat, akik otthon maradhattak a tévé előtt. Egy idő után ez megváltozott bennem, ugyanis elkezdtem ministrálni, bekerültem az ifiközösségbe, és ráéreztem a templomi szolgálat ízére. Második otthonomná vált a plébánia. Többé már nem érdekelt, miről maradok le, mert sokkal többet kaptam egy másik helyen.”

András számára így szinte természetesen adódott, hogy középiskolai tanulmányait egyházi közegben folytatja. A Hám János Római Katolikus Teológiai Líceum tanulója lett, majd érettségi után a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Teológia Karára jelentkezett. „A hitszolgálat területén akartam maradni, ezért választottam a hitoktatást, a szociális munkát.” Embereknek segíteni, emberek között lenni – ez volt a célja, amikor a továbbtanulásáról kellett határozni. A diploma megszerzése után nevelői állást vállalt a Hám János Iskolaközponthoz kapcsolódó Szent Alajos Konviktusban, és mellette hittant tanított. „Nagyon szerettem ezt

szolgáló papok nagy szeretettel teszik a dolgukat, nem kötelező feladatot látnak el, hanem Isten szeretetét közvetítik másoknak. Éreztem ezt a szeretetet, és nagyon jó érzéssel töltött el. Csodálatos, hogy az ember ennyire képes tükrözni Isten jóságát, szeretetét!”

Csopor Márton

Visszatekintve azonban András nem látja elveszettnek azt az időt, amit a tanulmányaival, illetve tanárként, nevelőként töltött, mielőtt jelentkezett a szemináriumba: „Nagyon sokat tanultam ezalatt az emberről, megtapasztaltam, hogyan lehet konfliktusokat megoldani, és leendő papként ma már jobban meg tudom érteni, hogyan is kell hozzáállni ezekhez a helyzetekhez.”

Szombathelyen élnek rokonai, így ebbe az egyházmegyébe jelentkezett. Már tanulmányai idején is fontos szolgálatokat vállalt. Az előírást követve először is részt vett az egyházmegyei karitász táborában, majd egész nyárra vállalta a tábori feladatokat, és a szeminárium hat éve alatt táborvezető-helyettes lett. Ez a tapasztalat erősítette benne a fiatalok felé forduló, gyakorlati lelkipásztori szemléletet. András számára nagyon fontos a fiatalok körében végzett lelkipásztorkodás. A közöttük szerzett tapasztalatok segítettek emberismeretének fejlődését és a felelősség mélyebb megértését. A fiatal pap úgy érzi, a szolgálat kulcsa számára a jelenlét és a figyelem. Úgy gondolja, a fiatalok leginkább akkor nyílnak meg, ha érzik, hogy a felnőtt nem támaszt elvárásokat velük szemben, és nem kötelességből van jelen, hanem a valódi érdeklődés és törődés mozgatja.

Élmény számára, amikor a hittanórákon látja, hogyan bontakozik ki a gyerekekben a hit, az Isten iránti kíváncsiság. Örül,

hogy segítségükre lehet az útjuk megtalálásában, és abban, hogy fellobbanjon bennük az Isten iránti szeretet. András arról is mesél, hogy a bizalom kialakítása hosszú folyamat: „Szeptember óta diakónusi pasztorális évemet töltöm az iskolában. Eleinte nagyon nehéznek

találtam a feladatot. A gyerekek zárkóztak voltak, még köszönni sem nagyon akartak. Úgy tettek, mintha nem vennének észre. Mára ez teljesen megváltozott, nagy szeretettel fogadnak, várnak, megnyíltak. Mintha nem ugyanazok a gyerekek lennének. Ez is mutatja, mennyire igénylik a figyelmet, a meghallgatást, azt, hogy velük legyünk, de ezt ne lekezelően, távolságtartóan tegyük, hanem megértően.” András sok időt tölt a diákokkal, bejár az osztálytermekbe, a szünetekben megszólítja a gyerekeket, szereti ezeket a spontán beszélgetéseket. Tapasztalatai szerint a kamaszkor gyakran hoz magával bezárkózást, közömbösséget, de a türelmes, elfogadó jelenlét át tudja törni ezt a falat. A hitoktatásban és a plébániai szolgálatban is a közvetlenséget keresi, közös tevékenységekre, játsszani, focizni, beszélgetni hívja a fiatalokat.

Papi jelmondatául a 39. zsoltár szavait választotta: „Íme, eljövök, Uram, hogy teljesítsem azt, amit kívánsz.” Számára a hivatás lényege ugyanis Isten akarátának keresése és követése a mindennapokban. Fábíán András Barna története a fokozatosan érlelődő, erősödő hivatás példája. Erdélyi fiatalként a szülőföldjétől való távolságot nem elszakadásként, hanem küldetés-ként élte meg, és ma is azt keresi, hogyan lehet hűségesen, figyelmen jelen lenni ott, ahová küldték.

Trautwein Éva

Fotó: Lambert Attila

XIV. Leó pápa első enciklikájának mérlege (3. rész)

Az alábbiakban Patsch Ferenc SJ, a Pápai Gergely Egyetem professzora elemző írásának harmadik részét közöljük.

Leó pápa – elődje, Ferenc nyomdokain – éles szemmel veszi észre, hogy a korunkban mindinkább teret hódító, mindennapossá váló technikai újdonságok (a mesterséges intelligencia, a kognitív tudományok, a nanotechnológia, a robotika és a biotechnológia) a gondolkodásunkra is hatnak. Kettős hatást válthatnak ki: segíthetnek megoldani világunk égető problémáit és ezáltal nélkülözhetetlen szerepre tehetnek szert fajunk túlélésében, azonban egyúttal torzító hatásúak is: „Önmagukban ezek az újítások nagy segítséget jelenthetnek az emberi fejlődés és a közös otthon gondozása szempontjából. De éppen hatalmuk miatt működhetnek a technokrata paradigma gyorsítójaként is.” (MH 93) A technokrata paradigma szerinti gondolkodás Leó pápa felfogásában arról ismerszik meg, hogy „az egyént elsősorban az általa nyújtott teljesítmények alapján értékeljük” (MH 94). Ennek elkerülése érdekében van szükség arra, hogy „új spirituális, etikai és politikai keret[en belül]” biztosítsunk „a hatalom helyes használatát” (MH 94).

A katolikus tanítás szerint tehát a műszaki fejlődés „önmagában értékes”, azonban arra van szükség, hogy helyes antropológiai szemlélettel és éleslátóan „mérlegeljük azokat a célokat, amelyeket követ” (MH 95). „Amikor [ugyanis] ilyen mértékű hatalom csupán néhány kézben összpontosul, hajlamos átláthatatlanná válni és kicsúszni a köznyilvánosság ellenőrzése alól.” (MH 95) Ilyenkor fennáll annak a kockázata, hogy a technika csupán „új függőségeket, kirekesztéseket, manipulációkat és egyenlőtlenségeket szül” (MH 95).

A pápa ezen a ponton tér rá a mesterséges intelligenciával kapcsolatos tanításának taglalására. Persze nem törekszik kimerítő tárgyalásra – hiszen a témával kapcsolatban már úgyis léteznek kiváló egyházi dokumentumok –, csupán néhány alapvető elemet kíván az emlékezetünkbe idézni azért, hogy megőrizhetővé váljon „a személy elsődlegessége” (MH 97); a személyé, akit az értelem, a lelkiismeret és a szabadság irányít. A fejezetben emellett megfogalmazódik még néhány lényegi gondolat az emberi felelősségről, valamint a technika használatával és korlátaival kapcsolatban.

A valóságos kapcsolatok és azok mesterséges utánzása

A legnagyobb veszély a mesterséges intelligencia rendszereivel kapcsolatban, hogy „könnyen elfeledtethetjük velünk, hogy a tervezőik és betanítóik kulturális paramétereit tükrözik, azok minden előnyével és hiányosságával együtt.

A pozitív emberi kommunikáció mesterséges utánzása – tanács, empátia, barátság, szeretet szavai – kielégítő és akár hasznos is lehet, ám kevésbé tudatos felhasználók esetén megtevesztő lehet, és azt hiheti az ember, hogy valódi személyes kapcsolatra lép” (MH 100). Mindez azonban csak látszat: a gép nem képes szoros értelemben vett gondozásra vagy kísérői kapcsolatra, és ha ezt utánozza, a valóságos kapcsolatok közegébe furakszik be. „[E]kkor a kockázat nem annyira az, hogy valaki azt hiszi, egy másik személlyel beszélget, hanem

megvédje és előmozdítsa a részvétel és a nyilvános vita lehetőségét (vö. MH 107).

Röviden szólva, XIV. Leó pápa olyan mesterséges intelligenciát sürget, amelyet kivontak a fegyverkezési verseny logikája alól. Ez „nem azt jelenti, hogy lemondunk a technológiáról, hanem hogy megakadályozzuk, hogy uralja az embert. Ez annyit jelent, hogy kivonjuk a monopóliumok hatálya alól, vitathatóvá, támadhatóvá tesszük, és ezáltal együttműködésre képessé, miközben helyreállítjuk az emberi kultúrák és az életformák sokszínűségét” (MH 110).

Fotó: AFP/AlbertoPizzoli

hogy elveszítheti azt a vágyat is, hogy valóban keresse a másikat.” (MH 100)

Persze a mesterséges intelligencia alkalmazása máris minden területen jelen van társadalmunkban, a döntéshozatali folyamatok különböző szintjein is (például a kommunikációban, a menedzsmentben vagy az ellenőrzésben). Ez nemcsak a fenntarthatóság szempontjából vet fel aggályokat – hiszen a rendszerek bonyolultságának növekedésével (különösen a nagy nyelvi modellek esetében) növekszik a számítási teljesítmény és a tárolókapacitás iránti igény is, ami súlyos terhet ró a környezetre és „közös otthonunk megőrzésére” (MH 101) –, de erkölcsi és pedagógiai kérdéseket is szül. Az ugyanis, „aki kontrollálja a MI-t, rákényszeríti saját erkölcsi látásmódját, ami a rendszerek láthatatlan infrastruktúrájává válik” (MH 107). A pápa olyan politikát sürget, amely „képes lassítani ott, ahol minden gyorsul”, hogy ilyen módon

Hiszen a technikai hatalom, ha nincs ki-egyensúlyozva, csak magányosabbá tesz bennünket, és jobban kitesz a hatalom és kizárás logikájának. A pápa szerint „[n]em [...] az intelligencia ellen kell harcolni, hanem arra kell emlékeztetni, hogy [...] az életet és az embert kell szolgálnia” (MH 113).

4. fejezet: „Az emberi megőrzése az átalakulásban. Igazság, munka, szabadság”

A *Magnifica humanitas* az Egyház társadalmi tanítása elveinek fényében arra hív, hogy a jelenleg zajló „digitális forradalom” közegében is „közjónak” ismerjük el az igazságot, őrizzük meg a munka méltóságát, és védjük meg az emberi szabadságot, mielőtt az különböző függőségek áldozatává vagy egyszerűen árucikké válna (vö. MH 131).

Ebben a fejezetben a pápa arra reflektál, hogy a digitális platformok és a mesterséges

intelligencia különböző rendszerei mélyreható változásokat eredményeztek a köz- és a politikai kommunikációban. Úgy tűnik, a különböző torzult narratívák elhalványítják az igaz és a hamis határait, és összekeverik az adatokat és a véleményeket. Bár a dezinformáció nem az MI-vel született, de megsokszorozódott általa (vö. *MH* 132). A tartalom, a képek és a videók manipulálásának képessége elfogult vagy félrevezető nézőpontokat tesz lehetővé, és könnyen megtéveszti az állampolgárokat. A probléma az élet kulturális és erkölcsi dimenzióját is érinti, „mivel a közközelemény minősége közvetlenül függ a társadalmi bizalomtól és befolyásolja azt” (*MH* 132).

A pápa emlékeztet arra is, hogy a kommunikáció „nem csupán információátadás, hanem egy kultúra létrehozása” (*MH* 135). A digitális környezetekben jelen lévő tartalmak befolyásolják azt, ahogyan az emberek észlelik a világot, és olyan képeket és történeteket visznek be a köztudatba, amelyek „irányítják a vágyainkat és befolyásolják a mindennapi választásainkat”: „ami a világhálón születik, részévé válik az emberek életének, különösen a fiatalabbakénak” (*MH* 135).

XIV. Leó az enciklikában megismétli elődje, Ferenc pápa bátor szavait, melyekkel köszönetet mondott a tényfeltáró újságíróknak, akik leránták a leplet az egyházi visszaélésekről: „Köszönök nektek azért, amit elmondtatok arról, ami az Egyházban nem működik, mivel így segítségünkre voltatok abban, hogy a problémákat ne söpörjük a szőnyeg alá, és hangot adtunk a visszaélések áldozatainak” (*MH* 138). „Ugyanakkor – teszi hozzá Leó pápa – az éberség és az átláthatóság mindenekelőtt az Egyház súlyos felelőssége, és nem várhatjuk, hogy mások kényszerítsenek minket arra, hogy szembesüljünk a ránk vonatkozó kellemetlen igazságokkal” (*MH* 138).

A munka világában

Az enciklika az iskola és a munka világával (valamint a mesterséges intelligenciával támogatott új típusú rabszolgasággal) kapcsolatban is fontos új megállapításokat tesz. E helyt legyen elég csak egyetlen gondolat ízelítőnek. A munka méltóságáról szólva az enciklika – az Egyház szociális tanításának régi hagyományával összhangban – új aggodalmaknak ad hangot: „Ma az automatizálás, a robotika és a mesterséges intelligencia összefonódása gyorsan átalakítja a munka szerkezetét.” Ezzel az átalakulással kapcsolatban sokan úgy vélik, hogy egyértelmű javulást hoz. Csakhogy valójában a munkavégzés új körülményei nem feltétlenül jobbak is, hiszen „miközben a mesterséges intelligencia ígéretet tesz arra, hogy fokozza a termelékenységet [...], a munkavállalókat gyakran arra kényszeríti, hogy alkalmazkodjanak a gépek sebességéhez és igényeihez, ahelyett, hogy a gépeket úgy terveznék, hogy segítsék a dolgozókat. Emiatt, ellentétben a mesterséges intelligencia hirdetett előnyeivel, a technológiához való jelenlegi hozzáállás paradox módon gyengítheti a munkavállalókat,

automatizált felügyelet alá vonhatja, valamint merev, ismétlődő feladatokra ítélteti őket. A technológia ütemével való lépéstartás szükségessége alááshatja a munkavállalók cselekvőképességének érzését, és elfojthatja azokat az innovatív képességeket, amelyeket munkájukba kellene beleadniuk.” (*MH* 150) „Éppen ennek a torzulásnak az elkerülése érdekében ember-

A multilateralizmus (vagyis a különböző hatalmi központok kiegyensúlyozott és együttműködő rendszere) ma a válság jeleit mutatja. Korunkat inkább a multipolarizmus (azaz a nagyhatalmak közti konfliktusos és feszült viszony) jellemzi. Leó pápa határozottan hitet tesz a „hiteles multilateralizmus” szükségessége mellett, és állást foglal a „reálpolitika” „hamis realizmusa” ellen, amely azt akarja elhítni, hogy bele kell törődnünk az „elkerülhetetlen” háborúba, mert a konfliktusoknak nincs alternatívájuk

központú, nem csupán teljesítményközpontú rendszereket kell tervezni.” (*MH* 150)

5. fejezet: „A hatalom kultúrája és a szeretet civilizációja”

Az enciklika utolsó, ötödik fejezetében Leó pápa pozitív alternatívát nyújt, amikor a „hatalom kultúrájával” szemben a „szeretet civilizációjának” képét rajzolja fel. A „szeretet civilizációja” kifejezést VI. Pál pápa vezette be egy olyan korban, amikor a világot a hidegháború, a fegyverkezési verseny és súlyos gazdasági egyenlőtlenségek jellemezték. Ebben a kontextusban az Egyház alternatív utat mutatott: a két egymásnak feszülő rendszer közötti ideológiai ellenállás helyett egy társadalmi rendet vázolt fel, amelyben az igazságosság és a szeretet összefonódik, és a szeretet válik az élet gazdasági, politikai és kulturális szervező elvévé. „Ma ugyanezt a víziót kell felújítanunk: a szeretet civilizációja nem naiv utópia, hanem egy igényes tervezet.” (*MH* 186)

A mai világban azonban a hatalom kultúrája erősödik. Ebben a logikában az eszközök rendelkezésre állása és az uralomra való képesség hajlamos meghatározni a döntési kritériumokat, háttérbe szorítva az emberiség közös javát.

Ebből a nézőpontból az egymással háborúzó népek konkrét drámája másodlagos tényezőnek mutatkozik bizonyos nagyhatalmi és stratégiai érdekekhez képest. A hatalom kultúrája továbbá behatol a társadalomba, módosítja a kapcsolatokat, és egyre terjeszkedik is, például azáltal, hogy normálisnak igyekszik beállítani a háborút. Akik egyre nagyobb katonai hatalomra törnek, kihasználják a multilateralizmus válságát, és egy olyan hamis realizmust táplálnak, amely „azt ismételteti, hogy nincs más alternatíva” (*MH* 188).

Az Ukrajnában zajló háború idején aligha lehet aktuálpolitikai reminiscenciák nélkül olvasni például az alábbi sorokat: „Napjainkban azonban a közbeszédben és a fegyverkezési döntésekben valódi paradigmaváltásnak vagyunk tanúi: a háború aggasztó módon ismét a nemzetközi politika eszközeként jelenik meg, miközben éppen azok az etikai kritériumok erodálódnak, amelyek korábban korlátozták az alkalmazását. Az elhúzódozó regionális konfliktusok, a feszültségek eskalációja és a kölcsönös fenyegetések szinte megszokottá válnak, és újra felbukkannak a területi terjeszkedés érdekében folytatott konfliktusok olyan formái, amelyeket korábban meghaladottnak hittünk. A közvéleményt fokozatosan olyan polarizáló médiatörténetek irányítják, amelyek hozzászoktatnak a megosztottsághoz, és amelyeket gyakran olyan algoritmusok erősítenek fel, amelyek az összecsapást és a szembenállást részesítik előnyben.” (*MH* 190)

A multilateralizmus (vagyis a különböző hatalmi központok kiegyensúlyozott és együttműködő rendszere) ma a válság jeleit mutatja. Korunkat inkább a multipolarizmus (azaz a nagyhatalmak közti konfliktusos és feszült viszony) jellemzi. Leó pápa határozottan hitet tesz a „hiteles multilateralizmus” szükségessége mellett, és állást foglal a „reálpolitika” „hamis realizmusa” ellen, amely azt akarja elhítni, hogy bele kell törődnünk az „elkerülhetetlen” háborúba, mert a konfliktusoknak nincs alternatívájuk. Ehelyett „újra hinni kell a békében és a dialógusban” (*MH* 205), nem mint irracionális utópiában, hanem mint az emberiség jövőjének egyetlen járható útjában. „[A] béke nem naiv remény, és nem csupán a háború hiánya, hanem az igazságosság és a szeretet mindig lehetséges gyümölcse.” (vö. *MH* 205)

„A szeretet civilizációja nem egyetlen, látványos tettel születik meg, hanem a kis és kitartó hűségek összegéből, amelyek gátat szabnak az embertelenségnek. Éppen ezért érdemes megállni, és megfontolni néhány szempontot arról, hogy mindannyian a saját területünkön miként járulhatunk hozzá az építéséhez.” (*MH* 213) A téma teljes kimerítésének igénye nélkül Leó pápa öt konkrét javaslatot tesz, amelyek életre váltása segíthet világunk megőrzésében: (1) szükség van a szavak „lefegyverzésére”, (2) az igazságban megvalósuló béke építésére, (3) arra, hogy a valóságot az áldozatok szemszögéből nézzük, (4) az egészséges realizmus ápolására, valamint (5) arra, hogy újraélesszük a párbeszédet és a multilateralizmust (vö. *MH* 214–228).

A lelki megújulás jele

Diakónusszentelést ünnepeltek Zircen

Ünnepi szentmisére gyűltek össze a hívek június 13-án a zirci Nagyboldogasszony-bazilikában, ahol Udvardy György veszprémi érsek diakónussá szentelte Tell Nándor papnövendéket. A különleges alkalom egyben a zirci plébánia újraalapításának 300. évfordulójához kapcsolódó ünnepségsorozat kiemelkedő eseménye is volt.

A szentmise elején Udvardy György érsek köszöntötte a megjelenteket, köztük Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érseket, Martos Levente Balázs püspököt, a Központi Papnevelő Intézet rektorát; a zirci ciszterci közösség tagjait, a főegyházmegye papságát, a szerzeteseket, a papnövendékeket, valamint Tell Nándor családtagjait, barátait és a híveket. A főpásztor hangsúlyozta, hogy a diakónusszentelés, a papi jubileumok ünneplése és a zirci plébánia háromszázadik jubileuma egyaránt a lelki megújulás jelei a közösség számára.

Homíliájában az érsek többek közt arról beszélt, hogy Mária szívének szépsége abban áll, hogy befogadta Isten ígését, elgondolkodott rajta, és élet fakadt belőle. Felidézte Szent

Ágoston gondolatát is, miszerint Mária előbb fogadta szívébe Isten ígését, mint méhébe az Isten Fiát. „Most ezt kéri tőled az Egyház, kedves Nándor, hogy egyesítsd a te szívedet Mária és Jézus szívével” – fogalmazott a főpásztor.

Udvardy György érsek külön szólt Tell Nándor hivatásának útjáról is. Rámutatott, hogy az évek során vállalt szolgálatok, a családtagok gondozása, a türelmes várakozás és a hosszú felkészülés mind-mind értékes ajándékká formálódtak Isten előtt. „Ujjongjon a szíved, mert az az idő, amit a készüléssel töltöttél, most Isten ajándékává válik” – mondta.

A homíliát követően került sor a diakónusszentelés szertartására. A szentmise végén a főegyházmegye papjai és diakónusai – a hagyományoknak megfelelően, Jézus Szíve ünnepéhez kapcsolódva – megújították papi

felajánlásukat. Huszár Lőrinc plébános köszöntőjében örömet fejezte ki, hogy a háromszázadik jubileum egyik legszebb eseménye lehetett egy zirci születésű és itt felnőtt fiatalember diakónusszentelése.

A szentmise végén Udvardy György érsek külön áldásban részesítette az újonnan szentelt diakónust, akinek szolgálatára a jelen lévő közösség imádságos szeretettel kérte Isten bőséges kegyelmét.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

A közös ima erejével

Spányi Antal mutatott be szentmisét a Házasság Hétvége régiós találkozóján

Székesfehérváron tartották a Házasság Hétvége mozgalom régiós találkozóját, melynek keretében Spányi Antal megyéspüspök mutatott be szentmisét az öreghegyi Magyarok Nagyasszonya-templomban június 3-án. A találkozót Pálffy Károly és felesége, Júlia régiós vezetők szervezték meg.

A Házasság Hétvége az elmúlt ötven évben mintegy száz országban már több mint 3,5 millió házaspárnak segített, hogy megújítsa a kapcsolatát, és házasságát teljesebben élje meg. A közösség segíti őket abban, hogy jobban odafigyeljenek egymásra, megértsék a párjukat,

együtt fedezzék fel, hogyan lehet a házasságukat a lehető legjobban megélni.

A szentmisén a főpásztor felhívta a figyelmet a magyar családokat is veszélyeztető ideológiai törekvésekre, folyamatokra, és arról beszélt, hogy a Katolikus Egyház tanítása az Isten törvényein, az isteni kinyilatkoztatáson alapszik, amely megvédi a gyermekeket és a családokat ezektől a hatásoktól. Kiemelte, mennyire fontos, hogy a családokban a gyermekeket az igazságra neveljék, hogy a családtagok őszintén beszéljenek egymással. Hogy közös imádsággal

egymást erősítsék és segítsék a tanúságtévő keresztény életre, Krisztus követésére. „Bizhattok Istenben. Az ő kegyelme veletek lesz, nem hagy el benneteket, de nektek is ki kell tartani mellette! Kell, hogy legyen bennünk erő, hogy a meggyőződésünket vállaljuk, és ne szégyelljük, ne féljünk!” – buzdította a püspök a találkozói résztvevőit.

A szentmise végén Pálffy Károly és felesége, Júlia a régiós közösség

névében megköszönte a főpásztor iránt mutató, megerősítő szavait, majd a találkozó közös beszélgetéssel, agapéval zárult. A szentmisén a székesfehérvár-öreghegyi Magyarok Nagyasszonya-plébánia Spiritusz dicsőítő zenekara végezte a zenei szolgálatot.

Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Berta Gábor

Tiszteljük az élő Istent és egymást is tiszta szívvel!

Hován Ágoston OFM aranymisés

Hován Ágoston OFM aranymisését ünnepelte június 12-én, pénteken, Jézus Szent Szíve ünnepén a budapest-belvárosi Alkantarai Szent Péter-templomban (pesti ferences templom) Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök, Berhidai Piusz OFM ferences tartományfőnök, számos ferences paptestvér és több vendégpap koncelebrálásával.

A pappá szentelésének ötvenedik évfordulóját ünneplő Hován Ágoston ferences szerzetest a szentmise elején Berhidai Piusz OFM tartományfőnök köszöntötte, Szedő Dénes ferences költő egyik „dalát” idézve: „Szólt az igaz Isten: / Valaki szeressen! – / Szava messze fénylett: / köztünk emberré lett. / Isten élő Szava / el nem múlik soha; / minket általtájon, / hozzá visszaszálljon. Allelúja!”

A tartományfőnök így folytatta a köszöntést, méltatást: „Éneklő embernek, ferences papnak ismertelek meg, az énekeddel Istent és a rád bízott közösségeket is szolgáltad. Énekelni pedig az tud, aki belül szabad, és az Urísten nagy belső szabadságot adott neked, hála érte! Másrészt, amikor találkozunk veled, mindig ránk mosolyogsz, és tárt karokkal fogadsz, örömet adsz. Pedig Isten megpróbált téged fizikailag és lelkileg is az elmúlt ötven év alatt. Harmadrészt szeretném külön megemlíteni az irgalmasságot, amit emberként, testvérként, papként tapasztalunk a részedről.” A tartományfőnök azt is elmondta, hogy a miseruha, amelyben a jubileum alkalmával Ágoston atya bemutatta a legszentebb áldozatot, „mindazok ajándéka, akik tanultak és tanulnak tőled, akiket kísértél és kísérsz a lelki életükben, emberi helyzetekben – mindannyiunké”.

Az aranymisés Hován Ágoston atya megköszönte a tartományfőnök szavait, kitérve azokra, ame-

lyek a megpróbáltatásokról szóltak: „Minden szenvedésemet örömmel ajánlom föl, és nagy megtiszteltetés nekem, hogy Jézus elfogadja az Egyház javára. Köszönöm mindazoknak, akik jelen vannak, hogy elfogadták a szolgálatomat, a rendi testvéreimnek, hogy elfogadtak engem is, külön Peregrin atyának azt, hogy a Szegeden töltött éveim időszakától kezdve nagyon gondos szeretettel törődött velem és törődik most is.”

Kálmán Peregrin OFM, a budapest-belvárosi Alkantarai Szent Péter-templom igazgatója az ünnephez kapcsolódó olvasmányokra utalva így kezdte homíliáját: „»Magasztallak téged, atyám, ég és föld Ura, mert elrejtetted mindezt a bölcsék és okosak elől, és kinyilatkoztattad a kicsinyeknek!« Jézus Szíve ünnepének evangéliumi mondata keretét adja az Ágoston atya papságáért szóló hálaadásnak. Istent szemléljük ugyanis, aki mindig kicsiny, szüntelenül aláshámoz, és éppen azáltal teszi az evangélium kicsiny és egyszerű szolgálivá a papjait, hogy beállítja őket Krisztus jelenlétébe a szentségek kiszolgáltatása, az igaz tanítás átadása, a különféle karizmák evangéliumi egymáshoz hangolása által – az ő népéért.”

A szónok hangsúlyozta, hogy a papszentelésben a kézrátétel „felidézi az első vasárnap hajnalát: »reám tetted a kezedet« (Zsolt 139., lásd a húsvéti liturgiában – *a szerk.*). Krisztus mintegy beleégeti magát a pap személyébe. – Hozzátette: – Ez a misztérium a ferences pap életében találkozik a rend lelkiségének sarokpontjával: a stigmatizált Ferencel, aki *alter Christus*; és azáltal lett azzá, hogy az Úr a vele való kapcsolatban és együttműködésben önmaga másává formálta. Ha Ágoston atyára nézünk, a minden lépését nehezen vevő, de mosolygós ember áll előttünk – folytatta Kálmán Peregrin. – Amikor látom így bicegni

a folyosón, gyakran eszembe jut a 325-ben tartott Niceai Zsinat nyitó szertartásáról szóló feljegyzés: a bevonuláskor az emberek rokkant zsinati atyákat láttak, akik a Diocletianus-féle egyházüldözés nyomait viselték magukon, testükben megjelenve hordozták a Krisztushoz és az ő testéhez, az Egyházhhoz való hűség titkát.”

A szónok okkal említette ezt a képzetársítást. Az aranymisés Hován Ágoston atyával készült interjúból kiderül, hogy a kötelező katonai szolgálata idején rendszerezően bevitt a laktanyába az Oltáriszentséget, és összehívta a kispapokat. 1968 nagycsütörtökén is megtette ezt. A kommunista egyházüldözés idején az ilyesmi főbenjáró bűnnek számított.

Kálmán Peregrin a beszédében egy katonai jelentésből idézett (név szerint említve a jelentéstevőket is), amely a történetekre utal: „Az elmúlt hetek folyamán becsapóztak a laktanyába egy oltár-szentséget, megáldoztatták a teológusokat. (...) Hován László ferences teológus szervezte meg titokban az áldoztatást.” A megtörhetetlen „vezérre” ezek után ki is mérték a büntetést. Mint Kálmán Peregrin mondta, kvázi munkaszolgálatos meghurcolása nyomán kezdődtek mozgásproblémái, fél évvel a történetek után egy téli éjszakára a szabadban felejtették őt, onnantól kezdve lett komoly arcüregbetegsége. Az Úr mára a lépéseibe is belevette: lefoglalta őt, megjelölte... S Ágoston atya mindezzel nemcsak a testi megjelöltséget vette magára, hanem azt is, amit Ferenc a stigmatizációkor kért: „érezhessem azt a túlaradó szeretetet, amely arra indított, hogy értünk a szen-

vedést önként és szívesen magadra vállald”. Így lett Ágoston atya mosolygós, de szigorú tanár és mások istencserejét megszólaltató szkolavezető, békét teremtő plébános, Isten irgalmasságát megvalósító gyóntató – mondta Kálmán Peregrin OFM.

A szentmise keretében a jubiláns elsőként megáldotta a vele koncelebráló Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspököt, majd a ferences testvéreket és azután a jelen lévő híveket. A szertartás végén Ágoston atya így imádkozott Istenhez: „Szereteted szentsége gyújtsa lángra szívünket, ez kössön össze mindenkor szent Fiadunkat, és tanítsd meg arra, hogy felismerjük őt testvéreinkben. – Majd hozzátette: – Isten szeretete gyűjtött össze minket, örvendezzünk, vigadozzunk benne! Tiszteljük az élő Istent és egymást is tiszta szívvel!”

A mise után a pesti ferences templom folyosóján a hívek hosszú sora járult személyes áldásért az aranymisés Hován Ágoston atyához, és átvehette a jubileumra készült emléklapot, amelyen a San Damiano-i kereszt látható, és két felirat olvasható: „Az Isten szeretet, és aki kitart a szeretetben, az az Istenben marad, s az Isten is öbenne” (1Jn 4,16); valamint: „Hiszek Isten irgalmas szeretetében és a boldog örök életben. Imádságot kérek!”

Ez utóbbi feliratról a már említett interjúból Ágoston atya elmondta: azért szerepel az emléklapon, „mert Lukács evangélista feljegyezte Jézusnak ezt a mondatát: »Csak az a kérdés, hogy amikor az Emberfia eljön, talál-e hitet a földön« (Lk 18,8).”

Körössy László
Fotó: Thaler Tamás

Megalapozott tudás és személyes hitelesség

Te Deummal zárták a tanévet
az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye hitoktatói

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye hitoktatóinak közössége június 9-én hálaadó szentmisével búcsúztatta a 2025/2026-os tanévet. A Te Deum főcelebránsa Fábry Kornél segédpüspök volt. Az ünnepi liturgia végén Kelemen László hitoktatási felügyelő mondott köszönetet a katekétáknak egész éves szolgálatukért, hangsúlyozva, hogy fontos feladatot látnak el: a hit továbbadását a következő nemzedékeknek.

Homíliájában Fábry Kornél püspök a hálaadásról beszélt. Pál apostol szavait idézve arra hívta a jelenlévőket, hogy a tanév végén ne csupán az örömekért és a sikerekért adjanak hálát, hanem a nehézségekért is. Az esztergom-budapesti segédpüspök szerint a keresztény ember bizalma éppen abban mutatkozik meg, hogy képes-e Isten kezét felismerni azokban a helyzetekben is, amelyek első látásra kudarcnak vagy veszteségnek tűnnek. „Amikor elkezdek a rossz dolgokért is hálát adni, ami egy bizonyos pillanatban nem tűnik túl jónak emberi szempontból, amögött nincsen más, mint az a fajta bizalom, amivel én Isten felé fordulok” – fogalmazott.

Saját életéből hozott példát: felidézte, hogy fiatalon nem vették fel arra az egyetemre, ahova jelentkezett. Akkor csalódásként élte meg a történetet, később azonban felismerte, hogy Isten más utat készített számára. „Lehet, hogy most szállodaigazgató lennék valahol.

Valószínűleg neki jobb terve volt ennél” – mondta a püspök, majd hozzátette: akár egy lekéssett vonat vagy egy váratlan kudarc is lehet alkalom arra, hogy az ember bizalommal tekintsen Istenre.

A hitoktatók szolgálatáról szólva hangsúlyozta: önmagában az is hálaadásra ad okot, hogy Magyarországon lehetőség van az iskolai hitoktatásra. „Adjunk hálát azért, hogy van lehetőségünk hitoktatni! Még akkor is, hogyha olykor-olykor cudar körülmények között, de mégis van lehetőségünk arra, hogy az evangéliumot, az örömhírt továbbadjuk másoknak.”

A segédpüspök arra is emlékeztette a jelenlévőket, hogy a tanév során sokszor éppen az apró eredmények jelentik a legnagyobb örömet. Ha csak egy gyermeket sikerült közelebb vinni Jézushoz, aki esetleg nem is keresztény családból származott, ez már nagy öröm. Fábry Kornél szerint a hitoktató esetében a személyes hitelesség legalább olyan fontos, mint az átadott tudás. „Számunkra nagyon is fontos, hogy az életünkről látszódjék: amit tanítunk, azt nem azért tanítjuk, mert ezért fizetnek bennünket, hanem mert ez a hitünk.” Beszélt a hitoktatás nehézségeiről is. Elmondta, hogy sok gyermek nem saját döntéséből kerül hittanórára, a hitoktató eszköztára pedig korlátozottabb, mint más pedagógusoké. Mégis úgy fogalmazott: „van egy olyan eszköz, amely minden helyzetben rendelkezésre áll. Csak egyetlenegy eszközünk van: az a szeretet. Az okos szeretet.” Hozzátette: a szeretet nem jelent következtelenséget, és olykor

a figyelmeztetés vagy a harag is a szeretetből fakad. „A szeretetben a harag nem más, mint a szeretet másik arca. Nem miattad haragszom, hanem érted.” A segédpüspök hangsúlyozta: a hitoktató nem csupán az órákon tanít. „Mi sem csak akkor vagyunk hitoktatók, amikor látnak vagy hallanak, hanem mindig.” Ezért különbséget kell tenni foglalkozás és hivatás között – mondta. Míg a foglalkozás meghatározott munkaidőhöz kötődik, a hivatás az egész életet áthatja.

Homíliája végén egy megrendítő történetet osztott meg egy haldokló katonáról, aki utolsó kívánságaként azt kérte bajtársától: keressen fel egy tanítót, és mondja meg neki, hogy amit egykor tanított, az élete utolsó pillanatában is erőt adott számára. A bajtárs teljesítette a kérést, a tanító pedig könnyek között vallotta be, hogy évekkal korábban felhagyott a tanítással, mert úgy érezte, munkájának semmi eredménye nincs. „Lehet, hogy egy most elhangzó szó majd sokkal később fog gyümölcsöt teremni” – vont le a tanulságot Fábry Kornél, majd összefoglalóan leszögezte: „Nem is az fog megmaradni a diákokban, amit mondtok nekik, hanem ahogyan mondjátok, és ahogyan élitek – mint a világ világossága, mint a föld sója.” A püspök végül megköszönte a hitoktatók egész éves helyállását, szolgálatát és kitartását, majd jó pihenést kívánt nekik a nyári szünet idejére.

Zsuffa Tünde
Fotó: Daubner Tibor

Akik hisznek a fiatalokban

Pedagógusnap a Kaposvári Egyházmegyében

A kaposvári Nagyboldogasszony Iskolaközpontban köszöntötték a Kaposvári Egyházmegye oktatási intézményeiben dolgozó pedagógusokat június 5-én.

A pedagógusnap műsort a Nagyboldogasszony Iskolaközpont Fúvószenekarának, valamint

HarMónikum kórusának közös előadása nyitotta meg Bogáthy Gábor vezetésével és Kalocsainé Pintér Mónika vezényletével. Az ünnepi alkalmon Varga Bálint, az intézmény igazgatója köszöntötte a pedagógusokat. Az igazgató egy tehetséges fiatal gyakornok példáján keresztül mutatta be a

hivatástudatot, aki „a tudás édes ízét és a gondolkodás szépségét szeretné átadni a diákoknak.” Kiemelte, hogy a pedagógusoknak a feszített munkatempó mellett olyan modern társadalmi kihívásokkal is szembe kell nézniük, mint a relativizmus vagy az online tér, amely láthatóan beszippant, miközben helytelen szembeállítások és hamis pótlékok százai nehezdednek az emberekre. Varga Bálint úgy fogalmazott: néha úgy érezzük, hogy egy órán többször negyvenöt percig ki kell bírunk egy-egy csoporttal, de az is jusszon eszünkbe, hogy ugyanennyi lehetőségünk van formálni a gyerekeket. „Keveseknek van ennyi lehetősége. Nagy felelősség, hogy mit teszünk ebben az időkeretben. A most itt lévő gyermek, tanuló annyiban lesz sikeres és olyan, amilyennek elképzeljük, amennyiben sikeresek vagyunk az oktatásában és nevelésében. A mi nagy vizsgánk ez; nem azonnal születik eredmény, később azonban mindig” – mondta az igazgató, majd Szent II. János Pál pápa gondolataival zárta beszédét: „a fiataloknak szükségük van olyan nevelőkre, akik hisznek bennük.”

A köszöntő után a kaposvári Szent Család Katolikus Óvoda

kisgyermekének *Toppantó* műsorát tekinthették meg a jelenlévők, majd a kaposvári Szent Margit Ka-

tolikus Óvoda *A kert, ahol csoda terem* című műsora következett. Az óvodások előadását követően a Nagyboldogasszony Iskolaközpont negyedik osztályos tanulói – felsőbb évesekkel és pedagógusokkal kiegészülve – adtak zenés-énekes műsort, melyet Varga László megyéspüspök ünnepi gondolatai követtek.

A katolikus iskola, óvoda és bölcsőde nemcsak az oktatás, a tudomány, a kultúra megismerésének, hanem hitünk továbbadásának is kiváló területe. Ezt nem háríthatjuk

és sok múlik azon, hogy a tanárok milyen lelkiülettel vagy hittel adják át tudásukat – hangsúlyozta a főpásztor. „Fontosnak tartom, hogy egyházmegyénkben, egyházközségeinkben és az intézményeinkben is ismertté váljon és megvalósuljon a római püspöki szinódus üzenete, amit három szóban foglalhatunk össze: részvétel, közösség és misszió. Felelősségünket és küldetésünket csak élő közösségekben tudjuk hatékonyan megélni. Ezért üdvözlök és támogatok minden kezdeményezést, ami szétterjedt világunkban intézményeinken belül és kívül is a közösségépítésre irányul” – mondta Varga László.

Idén püspöki elismerésben részesült a kaposvári Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolából Kovács Krisztina pedagógus, Majoros Bernadett pedagógus, Laki-Lukács Zsófia és Szendrey Anita iskolatitkárok a tabi Szent Gellért Római Katolikus Általános Iskola és Óvodából Horváth Zsolt pedagógus és Vajda Mária gazdasági vezető a kaposvári Szent Család Katolikus Óvodából Kovács Gézané óvodapedagógus a kaposvári Szent Margit Katolikus Tagóvodából Práviczné Csoboz Fanni pedagógiai asszisztens.

Forrás:
Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Kling Márk

Fölfelé nézz, fiam!

Jubileumot ünnepelt a Máriaremete-Hidegkúti Ökumenikus Általános Iskola

Hálaadással ünnepelte fennállását a Pannonhalmi Főapátság Máriaremete-Hidegkúti Ökumenikus Általános Iskolája. A jubileum alkalmából emlékpadot állítottak az alapításban és az intézmény első időszakában kulcsszerepet játszó Seidl Ágoston és Csere István tiszteletére. Június 9-én az iskola közösségével ünnepelt Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke.

A budai hegyek lábánál, Máriaremete-Hidegkút zöldövezetében a családi házak közé simul az ÖKU, a Pannonhalmi Főapátság Máriaremete-Hidegkúti Ökumenikus Általános Iskolájának épülete, mintha egy tetőtér-beépítéses, természetes családi ház lenne. Otthonos, emberléptékű környezet, kerttel körülvéve. A bejáratnál állították fel azt a padot, mely a két „alapítónak” – Seidl Ágostonnak, az iskolaszék elnökének és Csere István igazgatónak – állít emléket. Egyszerre használható alkalmatosság és művészi alkotás – jellemezte Székely András jelenlegi igazgató.

Az 1989–90-ben, szülői kezdeménnyel, a történelmi egyházak és az önkormányzat összefogásával alapított általános iskola ma nyolc évfolyamon 16 osztállyal működik. Identitását névválasztása – ÖKU – is jelzi, az intézményt együtt hordozza a bencés rend, az evangélikus és a református közösség. A jubileumért hálát adó, emlékező alkalmat tartott az iskola közössége. Az ünnepre meghívták az iskola elindítását és működését kísérőket és hozzátartozóikat. Az

ünneplőket, meghívott vendégeket – Székely Jánost, aki a budapest-széphalmi Jézus Szíve templom plébánosa volt, Schmitt Pál volt köztársasági elnököt, Simor Márton szobrászt, Kovács Márton alpolgármestert, Nyilasi Gézát, az iskola korábbi kiemelkedő pedagógusát – Székely András intézményigazgató köszöntötte.

Székely János szerint az „ÖKU csodája” az az összefogás, ami az „okos, nyitott szívű, vidám” Waigand József atya körül kialakult, a szülők, a városrész vezetése, a felekezetek, közösségek együttműködése. „Alkotó erő és vízió volt bennük, a hit, a lelkesedés, a család, az ökumenikus szellemiség kincseiből hívták életre az intézményt” – hívta fel a gyerekek figyelmét Székely János arra, mennyi kincs jöhet elő az ő szívéből is. Alkotásra, a világot szebbé tevő céltudatosságra figyelmeztetett az édesapja tanúságtévő példáját követő, történelmet formáló bíboros, a hajléktalannal közösséget vállaló egyházfi, a szentmisén megérintettségét fizikai módon is kifejező tudós példája alapján.

Maklár Ákos görögkatolikus lelkész arról gondolkodtatott el, mit jelent konzervatívnak lenni. A szó jelentése a „megőrizni” szóból származik. Megőrizni a jót, a szépet, mindazt, ami az életünkhöz hozzátesz valamit. Azt fogalmazta meg, hogy a jó értelemben vett értékmegőrzők tudnak a jelen pillanatban helytállni, a jövőre gondolni, tervezni és dolgozni, megőrzik mindazt, amit kaptak, ami őket jobbat tette, közelebb vitte az Istenhez.

Megőrzés az emlékpád is, mely két olyan ember emlékét őrzi, akik szívében hit volt, akik

ebből éltek, ezt sugározták. „Mindaz, ami itt van, aminek a részesei lehetünk, az ő hitükből származik” – mondta. Az igazi hitből, amely megerősíti a hívőt, utat mutat a keresőnek, elgondolkodtatja a kételkedőt, és meghallgatja a tagadót. „Ezért lettek ők nagy emberek, ezért őrizzük meg őket a szívünkben, amikor leülünk a padra, gondoljunk rájuk, s mindazokra, akiknek munkája, szolgálata és hite létrehozta az ÖKU csodáját” – utalt János püspökre.

Hardi Titusz a zsoltárost idézte: „Ímé, mi szép és gyönyörűsége a testvérek együttléte” – az ÖKU alapítói ezt látták meg, fogadták be és váltották valóra. Az ÖKU-ban újra és újra meg tudjuk tapasztalni a testvérek közösségét. Ennek élményét idézte fel a gyerekeknek: Milyen jó békében együtt lenni, együtt játszani. És feltette a kérdést: Mindig jó együtt lenni? Sajnos nem. Valamikor nem jó, olyankor, amikor elfelejtjük, hogy ezért tennünk kell. Arra bízta a gyerekeket, valahányszor az emlékpadra ülnek, emlékezzenek az alapító atyáknak erre az álmára, hogy mi szép és gyönyörűsége a testvérek együttléte. Gazdagító, ha figyelünk egymásra, ha helye van a másinak, ha elfogadod a másikat, és mennyire pokollá tud válni az élet, ha megkeseríted a másikat, vagy a te életedet keseríti meg a másik. Arra bátorított, az ÖKU-ban jellemezze a következő évtizedeket is, hogy milyen nagyszerű, amikor szeretetben együtt vagyunk, mikor azt a békét, ami Istentől érkezik, befogadjuk, ápoljuk és valóra váltjuk.

Az iskola a jubileumra „hálaát” készített. A gyerekek levelekre írták fel mindazt, amiért

hálások, ami miatt szeretik iskolájukat. Simon Zsófia 8. osztályos tanuló adott ebből egy csokrot: hagyományok, szép környezet – termek, udvar, sportpálya – jófej osztálytársak, kedves tanárok, programok sokasága, befogadó és elfogadó légkör, közösség, Istenre irányuló figyelem, közelség. Kovács Gergő református esperes zárómája fohász volt, hogy a hála járja át a közösséget, adjon inspirációt, indítást, erősítse a hűséget mindabban, amire Isten hív. Azt kérte, legyen az emlékpád a találkozás, megpihenés, szemlélődés és hálaadás helye.

Az ünneplés első részét az iskola himnusza zárta, s következett a kertben felállított emlékpád megáldása. Geiszter György, az iskolaszék elnöke beszédében felidézte Csere István igazgató és Seidl Ágoston iskolaszéki elnök évtizedes munkásságát. „István és Ágoston emlékpádjá” – olvasható a felirat. „Pont azzal a természetes egyszerűséggel, azzal a közvetlenséggel és szerénységgel, ami fáradhatatlan és állhatatos munkálkodásukat jellemezte az iskoláért, a gyermekekért, az egész közösségért” – mondta.

A másik felirat – „Fölfelé nézz, fiam!” – Seidl Ágoston 1996-ban elhangzott tanévnyitó beszédéből származik. Egy történetet mondott el és az ebben elhangzott mondat szállóigévé vált az iskola életében. Egy vitorlás a tengeren nagy viharba került. A tengerészeknek rendbe kellett hozni a hajót, egyiküknek az árbóc csúcsán kiakadt kötelet kellett kiszabadítani. Fölfelé mászva, magasan a víz felett kapaszkodva lepillantott. Láta a háborgó tengert, az imbolygó árbócot, érezte a mélység szívását. Összeszorult a szíve a félelemtől. A kapitány letről figyelte, észrevette a megtorpanást. Ő is ismerte ezt az érzést, emlékezett, hányszor szívt a mélység őt is. Felkiáltott – „Fölfelé nézz, fiam!” – a kiáltás kiszakította a fiút a rémületből, elfordult a mélységtől és fölfelé nézve már csak az árbócot, a megoldandó feladatot látta, visszanyerte lelki egyensúlyát, biztonságát. A történet elgondolkodtat:

Tudunk-e többet, jobbat adni gyerekeinknek, mint hogy az irányt megmutatjuk? Tanítjuk, mint az öreg tengerész: Fölfelé nézz! Istenünkre, aki hitet, szilárd erkölcsi rendet, feltétel nélküli szeretetét kínál. Istent nem lehet

kezdemenyezést, és kíséri azóta is. „Nagyon fontos, hogy katolikusoknak, evangélikusoknak, reformátusoknak konszenzusra kell jutni, össze kell fogni és értékelni, hogy nagyon sok közös értékünk, közös gyökerünk van.”

passzívan megtalálni, rá kell nézni, hozzá kell fordulni mondta a szónok. Nézzünk felfelé, a nagy elődeinkre, az apostolokra, a vértanúkra, nagy magyarjainkra. Ne restelljünk tanulni tőlük, hogy jobb irányba vigyük az országot.

A padot Kemenes Gábor plébános és Fodor Viktor evangélikus lelkész áldotta meg. Geiszter György kérdésünkre elmondta, még a rendszerváltás előtt, 1989-ben kezdeményezték az iskolát. 1990-ben volt az első tanév, ekkor két osztállyal. Az itt élő szülők szerettek volna egy keresztény értékrendű iskolát létrehozni, közmegegyezés alapján egy ökumenikus iskolát. Akkor még a városi tanáccsal egyeztetve sikerült lerakni az iskola alapjait. Waigand József volt az egyik fő mozgatórugó ebben a mozgalomban, ökumenikus törekvésben. Mind evangélikus, mind református részről nyitottság fogadta a

A hétfő reggeli áhítaton a felekezetek képviselői, lelkészei „vetésforgóban” váltják egymást. Az iskola életének meghatározó része a bibliaismeret, a hitoktatás, mely az iskolában nem felekezeti szétosztásban zajlik, hanem közös hittant tanulnak a gyerekek, és ezen felül arra buzdítják őket, hogy mindenki a saját felekezetében, a saját gyülekezetében, a saját plébániájában tanulja a felekezet specifikus dolgokat, ott kapjon szentségi felkészítést. Az ÖKU 2020-tól a bencés iskolahálózat része. Az iskola két osztállyal indult, most tizenhat osztályban 423 gyerek tanul. A mostani épület 1994-ben épült – mondta el Geiszter György, az Iskolaszék Egyesület elnöke, mely civil szervezetként az iskola lelki-szellemi háttérét biztosítja.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Miért jó egy keresztény gólyatábor?

Fiatalok jelentkezését várja a HEGY

Sok fiatalnak a nyár csúcspontját jelenti a HEGY, azaz a Hittel az Egyetemen Keresztény Gólyatábor, melyet idén augusztus 10. és 15. között rendeznek meg Szolnokon. A frissen érettségizett vagy a felsőoktatásba készülő fiatalok jelentkezését július 24-e éjfélig várják. A felejthetetlen élményt nyújtó gólyatáborról az egyik fő szervezővel, Palánki Orsolyával és Katona Borbálával beszélgettünk. Mindketten negyedéves egyetemi hallgatók.

– Mikor és miért indult az első gólyatábor?

Palánki Orsolya (a továbbiakban P. O.): 2008-ban volt az első. Nemrég döbrentünk rá, hogy a mostani gólyák többsége éppen akkor született. Pannonhalmi bencés diákok kezdeményezték és szervezték az első alkalmat, mert szerettek volna alternatívát nyújtani az egyetemi gólyatáborok mellé. Az évek során hatalmas fejlődésen ment keresztül a HEGY, nőtt a létszám, a színvonal, a támogatóinknak köszönhetően gazdagodtak a programok.

– Hány résztvevőt tudnak fogadni?

P. O.: Az első táborokban 30–50, az utóbbi években pedig már jellemzően 150 fő vett részt a gólyatáborban. 2022-ben tetőzött a létszám, amikor mi voltunk gólyák, akkor közel 200 táborozó és 70 szervező volt. Az egyetemi gólyatáborok általában 500 fősek, a miénk intímesebb, barátságosabb. Kiscsoportokban dolgozunk, személyesebb a légkör.

– Említették a támogatókat. Kik ők?

P. O.: Egyházmegyék, püspökök, iskolák, cégek, vállalkozások, magánszemélyek és korábbi évek gólyái, akik most már családok, dolgozó emberek. Vannak olyanok is, akikről természetbeni támogatást kapunk, élelmiszert, termékeket, hasznos tárgyakat. Minden nagylelkű felajánlás jó

helyre megy. Nagyon hálásak vagyunk a támogatóinknak, mert a segítségükkel olyan ajtók nyílnak meg, amelyekről saját erőforrásból nem is álmodhatnánk.

– Milyen lesz a mostani táborhely?

Katona Borbála (a továbbiakban K. B.): Szolnok-Tiszaligeten van egy turisztikai központ, táboroztató hely. Jó emlékek fűznek hozzá minket, hiszen itt voltunk gólyák Orsival 2022-ben, majd 2023-ban már szervezőként vettünk részt az itteni táborban. Kis házakban lehet megszállni, mindegyikben két, 3–6 fős, emeletes ágyas szoba és kulturált vizesblokk van. Hatalmas a terület, nagy rétekekkel és fás ligetekkel. Egy hónapja, amikor bejártuk a helyszínt, úgy éreztük, a hatalmas platánfáknak köszönhetően itt két fokkal hűvösebb van. A táborhely adottságai nagyon jók, sokféle program lebonyolítására, köztük sportolásra is lehetőség van itt.

– Honnan indulnak a táborozók?

K. B.: Budapestre gyűjtjük össze a gólyákat, a Nyugati pályaudvarról indulunk, vonattal. A szervezők kisebbik része ott várja, a nagyobbik része pedig a táborban fogadja őket. Regisztráció után ismerkedés és városvetélkedő következik. Évek óta ez az egyik legélvezetesebb program számomra, volt, hogy én szerveztem a játékokat. Állomá-

sokat kell végigjárniuk a gólyáknak, pontokat szerezniük, közben pedig megismerik egymást, a táborhelyet és a környéket.

– A napirendben megnyilvánul, hogy ez egy keresztény gólyatábor?

K. B.: Minden nap egy húszperces fakultatív reggeli imával indul, ezenkívül van egy rövidebb reggeli és esti ima is. Az egyik nap kifejezetten lelki jellegű, ennek során elmélyítjük keresztény mivoltunkat. A keresztény szót szoktuk használni, hiszen a táborba minden felekezetből várjuk a fiatalokat.

P. O.: Már az indulásra is jellemző volt a sokszínűség. A táborban jól megférnek egymással a felekezetek, mindenki a közös pontokat találja meg, és nem azt, ami elválaszt. Igyekezünk olyan imádságokat mondani, amelyek mindenkinek megfelelnek. A lelkinapokra papokat, szerzeteseket, nővéreket, protestáns lelkészeket hívunk, hogy mindenki találjon magának lelkivezetőt, gyóntatót. Jó, hogy itt más felekezetekkel is ismerkedni lehet. Nálunk a lelki és a szórakoztató programok kiegészítik egymást, mindenki azt élheti meg, amit keres.

– Idén kiket hívtak meg a lelkinapra?

K. B.: Az előadók Fábry Kornél püspök atya és Kajtor Domonkos jezsuita atya lesznek. Sok papot

hívtunk meg, köztük Babos Áront, Szlama Ákos pedig több napot tölt velünk.

P. O.: A papok és lelkészek évről évre visszatérnek hozzánk, például Barkó Ágoston OSB. Gombkötő Beáta lesz az evangélikus, Dobos Ágoston a református lelkészünk, de ez a lista nem végleges, még sok lelki vezetővel egyeztetünk. Igyekszünk meghívni azokat, akik budapesti és vidéki egyetemi lelkészségeken szolgálnak. A gólyákat szeretnénk olyan közösségek felé terelni, amelyekhez kapcsolódhatnak egyetemi éveik során. A HEGY egy országos és egyetemektől független gólyatábor. Az egész országból várunk fiatalokat, függetlenül attól, hogy melyik egyetemre mennek. Akkor is jöhetnek, ha mégsem veszik fel őket, vagy inkább dolgozni vagy halasztani akarnak.

– Milyen programok várhatók a további napokon?

K. B.: A második napon hasznos információkkal szolgálunk az egyetemekről. Aznap lesz a borkóstoló, amit idén Magyarország tájegységei szerint rendezünk meg. Szerdán tartjuk a lelkinapot, amelyen budapesti és vidéki közösségeket is bemutatunk. Eljönnek az Új Jeruzsálem, a Műegyetemi Katolikus Közösség, az Antiochia, az IRE Egyetemi Református Misszió, az ELTE Misszió és a Magyar Evangéliumi Keresztény Diákszövetség

Palánki Orsolya és Katona Borbála (Fotó: Merényi Zita)

(MEKDSZ) képviselői, röviden bemutatkoznak, és kérdezhetnek tőlük a gólyák. A lelkinapot csenddel és zenés imaesttel zárjuk. Csütörtökön sportnapot tartunk, melyen lesz méta, foci, aerobik, street workout, röpi, pingpong és még sok más. Este, a sportnap végén van a tábortűz, ekkor cserkészjátékokat játszunk, eszünk, iszunk, mulatunk, énekelünk, a végén pedig táncház szokott lenni.

P. O.: Péntekre előadással és workshopkal készülünk, amit nagylelkű támogatóink tartanak. Ők mindenféle cégtől, szervezettől, közösségtől érkeznek. Izgalmas dolgokat osztanak meg velünk, melyek által betekintést nyerhetünk a felnőtt életbe, megismerjük, mit jelent vállalkozónak lenni, társadalmilag felelősséget vállalni. Este pedig el-érkezünk a tábor csúcspontjához, a bálhoz. A hét folyamán három alkalommal társastáncoktatáson vesznek részt a gólyák, megtanulják az angol és a bécsi keringőt, a rum-
ba, a csacsacsacs és esetleg a rocky alaplépéseit, egyszerűbb figuráit. A hét közben elsajátított táncudást kamatoztatják a bálon. Erre nagyon stílusos ruhákkal készülnek a táborozók a kerettörténetnek megfelelően. A bál hangulat aztán persze fiatalosabb buliba csap át. Próbáljuk arra bátorítani a gólyákat, hogy felelősségteljesen fogyasszanak alkoholt. Az egyetemen úgyis találkoznak majd vele, csak esetleg nem ilyen kulturált közegben. Fontosnak tartjuk, hogy jó élményeket szerezzenek ezzel kapcsolatosan, a borkóstolón és a bálon is.

K. B.: Szombatra esik augusztus 15-e, Nagyboldogasszony ünnepe. Ekkor lesz egy hálaadó szentmisénk, amit Hartung Ferenc szolnoki atya mutat be. Ő már több alkalommal járt nálunk gyóntatóként.

P. O.: A tábor végén a gólyáknak útravalóul egy füzetet adunk, amelyben összegyűjtve megtalálják az előadók témáit, bemutatjuk a papokat, a lelkészeket, a közösségeket, valamint hasznos információkat nyújtunk az egyetemekről, az egyetemek közelében lévő éttermekről, kávézókról. A füzetben még extra kuponok is vannak, amelyekkel mi és a támogatóink szeretnénk segíteni az egyetemkezdetet, és azt, hogy megtalálják az általunk már jól ismert „menő kajálás helyeket”.

– Mi alapján osztják be kiscsoportokba a gólyákat?

P. O.: 8-10 fős kiscsoportokat alakítunk ki. Igyekezünk jól megkeverni a táborozókat, akik az ország sokféle területéről és iskoláiból érkeznek, és sokféle területre mennek tovább. A vetélkedőn a kiscsoportjukkal vesznek részt, és az előadások témáit is kiscsoportokban beszéljük meg. Ezeket az előadásokat párkapcsolati, lelki és közéleti témában tartják a meghívott előadóink. Fábray Kornélé lesz a lelki téma, Kajtor Domonkos SJ pedig arról fog beszélni, hogy milyen a mesterséges intelligencia etikus és keresztény életvitelbe illeszkedő felhasználása. A párkapcsolati előadó még meglepetés, de nagyon várjuk, hogy az ő kiletét is elárulhassuk.

K. B.: A résztvevők hamar feloldódnak a táborban. Általában két szervező vezet egy kiscsoportot, hozzájuk bármivel fordulhatnak a gólyák. Úgy tapasztaljuk, hogy a táborozók nagyon nyitottak, ami nem csoda, hiszen most kezdenek új életet, sokan egy teljesen új városban. Én is Győrből kerültem Budapestre. A tábor remek lehetőség volt arra, hogy új barátokat szerezzek, emellett magamat

is jobban megismerhettem, és az istenkapcsolatom is elmélyült.

P. O.: A szervezőcsapatunk nagyrészt korábbi gólyákból áll, köztünk is nagyon jó a hangulat. Amikor először jöttem a gólyatáborba, kicsit szkeptikus voltam. Nem vágytam egész hetes lelki-gyakorlatra gólyatábor helyett. Kellemesen csalódtam. Befogadó, közvetlen, érdeklődő társaságra találtam, olyan fiatalokra, akik őszintén kíváncsiak voltak arra, hogy mi van velem. Az első táborból származó barátaim négy év után is a lehető legközelebb állnak hozzám. Bárkinek szívesen ajánlom a tábor, annak is, aki esetleg introvertáltabb, mert ez egy olyan közeg, ahol meg lehet nyílni.

– Mi a tábor célja?

P. O.: A gólyák egy új élet kezdetén állnak, befejezték a gimnáziumi tanulmányaikat, most kezdik a felnőtt életüket. A tábor célja

biztosítása. Akik itt dolgoznak, sok időt és energiát fektetnek abba, hogy lehetőséget teremtsenek a részvételre olyan gólyáknak is, akik anyagi okok miatt nem tudnának eljönni a táborba. A honlapunkon látható, hogy sávós rendszerben kell fizetni a táborért. Aki időben elköteleződik, és ezzel nekünk is segít a szervezésben, annak kicsit több kedvezményt tudunk adni. Emellett igyekszünk segíteni azoknak is, akik nehezebb anyagi körülmények közül érkeznek. Ezzel a céllal indítottuk el a „Hívj meg valakit a táborba!” támogatói programot, amin keresztül célzott adományokkal segíthetnek a társaiknak azok, akiknek erre lehetőségük van. Az így befolyó összeg azonban sokszor csak a kérések egy töredékének teljesítését teszi lehetővé. A hiányzó forrást az alapítvány teszi hozzá ehhez. A tábor díjában benne van a szállás, az étkezések, a programokon való

az is, hogy elindítsuk őket az útkon, megtartsuk őket a hitben, megmutassuk, hogy a fiatal felnőtt keresztények sokan vannak. Tudatosítani szeretnénk bennük, hogy a közösség mi vagyunk, és amit mi teszünk, azt kapjuk vissza másoktól. Felelősek vagyunk magunkért és azért a képért, amit a világnak közvetítünk a kereszténységről mi, fiatalok. Igyekezünk befogadó, kötetlen közeget ajánlani a gólyáknak, olyat, ahol jól érzik magukat, és ahol a problémáikat, konfliktusaikat is orvosolni tudjuk.

– Ki biztosítja ehhez az anyagi hátteret?

P. O.: 2024 júliusában létrejött a HEGY Alapítvány, amelynek fő célkitűzése a stabil anyagi háttér

részvétel, a most még titkos ajándékok és meglepetések, illetve a tábori póló, sőt, a többi gólyatábortól eltérően a teljes ital fogyasztás is. A napi háromszori étkezés mellett lesz uzsonna, tízórai, gyümölcsök, nassolnivaló. A konyha megfelelő ételt tud biztosítani az ételérzékenyeknek is.

K. B.: Aki úgy érzi, hogy szüksége van támogatásra, keressen minket bátran! Akinek pedig lehetősége van arra, hogy segítse mások táborozását, az a honlapunkon megtalálja, hogyan támogathatja a misszionát.

Információk és jelentkezés:
<https://www.hittelazegyetenemen.hu/>

Vámosy Erzsébet
Fotó: HEGY Keresztény
Gólyatábor saját fotói

Adománygyűjtés a Fülöp-szigeteki földrengés károsultjainak

Június 8-án 7,8-as erősségű földrengés rázta meg Mindanao déli részét. A hatóságok cunamiriadót is elrendeltek, amely miatt kilenc tartomány part menti közösségeit evakuálták. A Katolikus Karitás adománygyűjtést indít a Fülöp-szigeteken történt pusztító földrengés károsultjainak megsegítésére.

A Fülöp-szigeteki Karitás (Caritas Philippines) első helyzetjelentése szerint az eddigi adatok alapján 36 ember vesztette életét,

A magyarországi Katolikus Karitás csatlakozik a Fülöp-szigeteki Karitás segélyprogramjához, és adománygyűjtést indít, hogy a magyar adományozók hozzájárulhassanak a földrengés által sújtott családok sürgős ellátásához, biztonságba helyezéséhez és a helyreállítás első lépéseire. Kéri a jó szándékú embereket, hogy lehetőségeik

4 fő eltűnt, 166-an megsérültek, és mintegy 32 926 család, vagyis 145 693 ember érintett a katasztrófában. Ezek az előzetes számok, a kárfelmérés és az adatok összesítése jelenleg is zajlik. A térségben 840-nél több utóregést regisztráltak, amelyek tovább nehezítik a mentést és növelik a lakosság kiszolgáltatottságát.

A földrengés súlyos károkat okozott az infrastruktúrában: menedékhelyek, kormányzati épületek, kórházak, iskolák, bevásárlóközpontok, a repülőtér és más kereskedelmi létesítmények is megrongálódtak vagy megsemmisültek. Több helyen áram- és távközlési kimaradások akadályozzák a segítségnyújtást, a sérült utak és hidak, illetve a földcsuszamlások megnehezítik számos közösség megközelítését.

szerint támogassák a bajbajutottakat, és imádságukkal is fejezzék ki együttérzésüket az áldozatok, a sérültek és a veszteséget szenvedett családok iránt.

A támogatás lehetséges módjai:

Online adományozás – Katolikus Karitás (Kérjük a „Fülöp-szigeteki földrengés áldozatait” adománycélt megjelölni.). Átutalás – CIB Bank: 0701094-76228861-51100005 (Közlemény: „Fülöp-szigeteki földrengés áldozatait”). Adományvonal – a 1356-os szám hívásával hívásonként 500 forinttal járulhat hozzá a segítségnyújtáshoz. Kérjük, adományaikkal támogassák a katasztrófa érintettjeit!

Forrás: Katolikus Karitás
Fotó: Diocese of Marbel, Bureau of Fire Protection Departments Regions

Te Deum-szentmise Egerben

Te Deum-szentmisére gyűltek össze az Egri Főegyházmegye fenntartásában működő intézmények vezetői és a diákság képviselői június 11-én az egri bazilikában. Ternyák Csaba érsek XIV. Leó pápa enciklikáját ajánlotta a jelenlévők figyelmébe, amely a mesterséges intelligenciáról szól.

Ternyák Csaba elmondta, büszke azokra a fiatalokra, akiknek kiváló teljesítményét a tanév végén elismerik. Emlékeztetett, ők példát mutatnak a többiek számára is. „Legyetek jók, ha tudtok! Ha nem tudtok, próbáljátok újra! A keresztény élet erről szól” – buzdította a fiatalokat a főpásztor.

Forrás: Egri Főegyházmegye

MÁRTON ÁRON-EMLÉKÉVI ZARÁNDOKLAT

ERDÉLY SZENT ÉLETŰ PÜSPÖKE NYOMÁBAN

6 NAPOS ZARÁNDOKLAT MÁRAMAROSSZIGET, KOLOZSVÁR, CSÍKSOMLYÓ, CSÍKSZENTDOMOKOS, GYULAFEHÉRVÁR ÉS NAGYVÁRAD ÉRINTÉSÉVEL

2026. október 1-6.

LELKIVEZETŐ:
Dr. Török Csaba atya

ZARÁNDOKLATVEZETŐ:
Kuzmányi István diakónus

A zarándokút a Magyar Kurír és az Új Ember katolikus hetilap kiadója, és a Via Sacra Zarándok Utazási Iroda szervezésében valósul meg.

További információ és jelentkezés:
VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

HÍREK KÉPEKBEN

A Katolikus Pedagógiai Intézet immár tizedik alkalommal hirdette meg Kreatív Műveltségi Vetélkedőjét az egyházi iskolák diákjai számára. A 2025/2026-os tanévben tartott verseny középpontjában Assisi Szent Ferenc alakja állt. A vetélkedő döntőjét május 22-én rendezték meg, az első helyet a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium csapata nyerte el. A verseny a Kulturális és Innovációs Minisztérium által finanszírozott Nemzeti Tehetség Program keretében valósult meg.

A Pécsi Egyházmegye több évtizede tartó hagyományai szerint a papszentelések időszakában, idén június 26-án, gyalogos zarándoklat indul Mecseknádasdról Püspökszentlászlóra. A helyi kezdeményezésként indult zarándoklat, melyet minden évben a papi és szerzetesi hivatásokért ajánlanak fel, az évek során egyházmegyei szintű programmá nőtte ki magát. Idén már 35. alkalommal rendezik meg.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye idei rajzversenyének témája valamely bibliai történet illusztrálása volt. A pályázattal a szervezők a négyszáz éves Káldi-féle Bibliára kívántak emlékezni. A megmérettetés eredményhirdetését június 5-én tartották Debrecenben. A díjakat Palánki Ferenc megyéspüspök adta át a székes-egyházban. A versenyre 636 pályamű érkezett, amelyek 29 település 48 intézményéből jutottak el a zsűrihez.

Nyolcvanéves
az
Új Ember

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. Lapunk nyolcvanéves fennállását ünneplve cikksorozatot indítottunk, válogatva az elmúlt évtizedek írásainak legjavából. Kalkuttai Szent Teréz saját kézírásával üzent az Új Ember olvasóinak 1986-ban, amikor Budapesten járt. Az eredeti kézirat, Teréz anya angol nyelven lejegyzett gondolatai meg is jelentek a lapban. Az értékes dokumentumot és annak fordítását az alábbiakban közöljük, egyúttal mellékeljük a szent egyik imáját, amely Kipke Tamás kollégánk fordításában látott napvilágot 1977-ben.

Kedves
Új Ember olvasók!

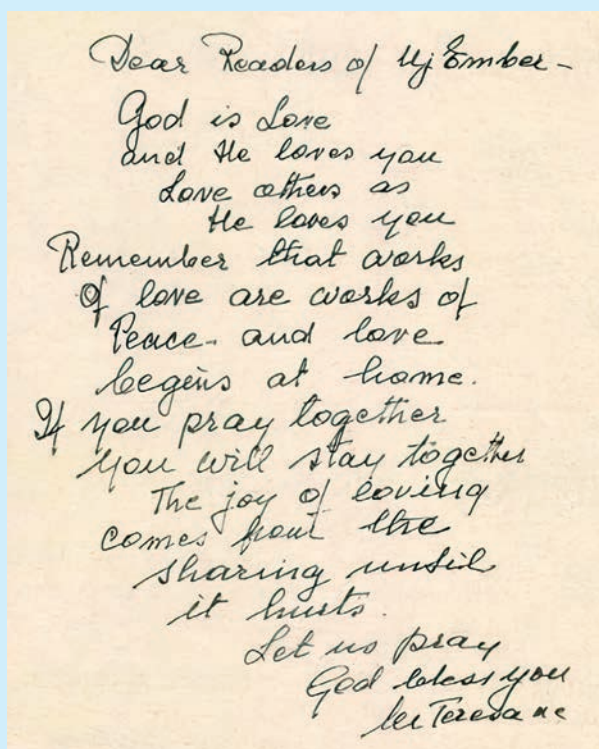
Isten a szeretet
Ő szeret titeket.
Szeressétek egymást, ahogy
Ő szeret titeket.
Emlékezzetek, hogy
a szeretet művei
a béke művei – és a szeretet
otthon kezdődik.
Ha együtt imádkoztok,
együtt maradtok.
A szeretet öröme
a végtelenül önfeláldozó
adni tudásból
táplálkozik.

Imádkozzunk együtt!

Isten áldjon
benneteket:

Teréz anya m. c.

Új Ember,
1986. június 8.

Kalkuttai Teréz anya imája

Hajléktalan voltam, és Te ajtót nyitottál nekem;
mezíten voltam, és kabátodat terítetted rám;
fáradt voltam, és segítettél nyugalmat lelnem;
aggodalmaskodtam, Te lecsendesítetted félelmeimet;
magányos voltam, és szeretetteddel melegítettél;
rab voltam, Te felkerestél cellámban;
betegem feküdtem, és Te áptál engem;
idegenben otthont adtál nekem;
munkanélküli voltam, és megélhetést találtál számomra;
megsebesültem harcaimban, Te bekötöttél;
vágycsoztam a jóság után, és nyújtottad a kezed;
néger voltam, kínai vagy fehér, megalázott és megszorított, Te segítettél keresztemet;
öreg voltam, és mosolyoddal ajándékoztál meg;
nyugtalan voltam, és Te türelemmel hallgattál engem;
láttál megköpdösve, verítéktől és vértől mocskosan,
és felismerted arcomat;
kinevettek, és Te voltál, ki mellém állt;
és amikor boldog voltam, osztottál velem az én örömömben.

(Kipke Tamás fordítása)

IMAÓRA

Kútölgyi Szűz Mária-engesztelő-kápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75-77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitáscsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Előpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: július 6., hétfő; augusztus 6., csütörtök; szeptember 5., szombat; október 6., kedd; november 6., péntek; A szentmisék 7 órakor kezdődnek. December 5-én, szombaton reggel 6 órakor.

A Könnyező Szűzanya tiszteletére, minden hónap 17-én a papi- és

szerzetesi hivatásokért mutatnak be szentmisét Győrben, a Nagyboldogasszony-székesegyházban (Győr, Káptalandomb 12). Ezekre a szentmisékre az egyházmegye egy-egy papját hívják szentelési sorrendben. A szentmise végén a Kegytoltár előtt Mária-köszöntőt imádkoznak.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Mórész Zsigmond út 141.) július 14-én 16 órától július 17-én 13 óráig Máriás Papi Mozgalom lelkigyakorlata Soti János SJ atya vezetésével. Híveket is várunk. Augusztus 6-án 18 órától augusztus 9-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Belső gyógyulás és szabadulás különféle köteleinkről”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

MÉCS Napok – lelkigyakorlat lesz papoknak Budaténnyben, a Verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házban (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.) 2026. augusztus 10-13. között, hétfő estétől csütörtök délutánig. A MÉCS Napok lelkigyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. A programot Bíró László püspök vezeti. Jelentkezési határidő: július 10., péntek. Szeretettel várják a papokat és a szerzeteseket erre az alkalomra: További információ: <https://mecshonlap.hu>

Nyári lelkigyakorlatot hirdetnek 18-35 év közötti nők számára a Don Bosco-nővérek Sárospatakon, augusztus 11. és 15. között. Az esemény motója: Női szívvel színliturgia – „Tegyetek meg mindent, amit csak mond!” A program célja a résztvevők személyes életútjának és hivatásának elmélyítése a Szűzanya példáján keresztül, hangsúlyt fektetve a keresztény életvitel tudatosságára. A lelkigyakorlat keretét biztosítja a belső elcsendesedésre és az egyéni életcélok keresztény szempontú átgondolására. A szervezők Budapestről és Egerből kisbuszokkal, illetve személygépkocsikkal segítik a helyszínre jutást. További információk: www.donbosconoverek.hu

„Aki szeret, meghallgat!” címmel az abortusz, a vetélés, a lombikbaba elvesztésének fájdalmát hordozóknak tartanak lelkigyakorlatot Budapest vonzáskörzetében, 2026. július 16 – 19. között, Kovács Ferenc állandó diakónus és Kovácsné Treer Mária mentálhigiénés lelkigondozó vezetésével.

Lelki kísérő: Juhos Ferenc verbita atya. A részvételnek nem feltétele a vallásgyakorlás, a megkeresést bizalmasan kezelik. Jelentkezés: nefeljnemittel@gmail.com vagy 06/20-823-2201 (Treer Mária).

BÚCSÚ

Szent László-búcsút tartanak a búcsúszentlászlói kegytemplomban (Búcsúszentlászló, Arany János utca) június 28-án, vasárnap. A 11 órakor kezdődő ünnepi szentmisét Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspök mutatja be, melynek keretében a gyermekek megáldására is sor kerül. A szentmisén közreműködik a kegytemplom kórusa és a Zala Brass fúvószenekar. Szeretettel hívják a gyermekeket szüleikkel és nagyszüleikkel együtt.

A pálos rend kegyhelyén, Petőfiszállás-Pálösszentkúton július 18-án, szombaton 10 órától tartják a keresztény motorosok egész napos találkozóját, a MotorkerékPálosok szervezésében. A 11 órakor kezdődő szentmisét Bojtár Róbert miklósfai plébános celebrálja. Mindenkit szeretettel várunk.

ZARÁNDOKLAT

A XVIII. Országos roma zarándoklat lesz Mátraverebély-Szentkút nemzeti kegyhelyen a Boldog Ceferino Intézet, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia cigánypasztorációért felelős lelkiségi háttérintézménye szervezésében július 4-én, szombaton. A program 9.30 órától dicsőítéssel kezdődik. A 11 órakor kezdődő szentmise fő szónoka Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke. Bővebb információk: <https://boldogceferinointezet.hu>

FELVÉTELI

A Brenner János Hittudományi Főiskola katekétá-lelkipásztori munkatárs, római katolikus kántor, hittanár-nevelőtanár képzéseire pótfelvételi eljárás keretében várja a jelentkezőket. Azokat a római katolikus vallású személyeket hívják, akik hitüket a gyakorlatban, munkájukban is cselekvő szeretetként akarják megélni. A szakokra a jelentkezési határidő: 2026. augusztus 15., szombat – saját felvételi eljárás keretében. A szakirányú továbbképzésekre (levelező tagozat) a jelentkezési határidő: 2026. augusztus

ADÁSVÉTEL

HASZONÉLVEZETET vásárolnak kis melléképületben Budapesten, nyugdíjasként. T: 06/30-290-9276

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 60 éves korig. T.: +36/30-628-9657

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén házánál is. T.: 06/1-213-5726

23., vasárnap. Bővebb tájékoztatás: <https://bjhf.hu/foiskola/tartalmak/22> Érdeklődni lehet az alábbi elérhetőségeken: telefon: +36-96/313-055 (hétköznap 8-16 óra között), e-mail: tanulmanyiosztaly@bjhf.hu – győri képzés; e-mail: toszombathely@bjhf.hu – szombathelyi képzés.

Az Aquinói Szent Tamás Ökumenikus Közéleti Akadémia (Piliscsaba, Templom tér 10.) 2026/2027-es új évfolyama még várja a jelentkezőket. Az államilag akkreditált program a 18-35 éves korosztály részére nyújt 10 hónapos, ingyenes, bentlakásos képzést havi ösztöndíjjal és teljes ellátással, Kárpát-medencei tanulmányutakkal, és intenzív kollégiumi élettel. A keresztény szellemiségű képzésen belül átfogó ismeretek szerezhetők például olyan kulcsterületeken, mint a teológia, a politológia, a média, a gazdaság vagy a modern tudományok, ismert és elismert oktatók közreműködésével. Azok a hallgatók, akik diplomásként kezdik el az egyedülálló oktatási programot, államilag elismert oklevelet vehetnek át az Akadémia és az Apor Vilmos Katolikus Főiskola közös, Keresztény Közéleti Mediátor szakirányú továbbképzésének elvégzéséről. A jelentkezés feltétele az érettségi bizonyítvány, előnyt jelent a felsőfokú végzettség. Jelentkezési határidő: 2026. június 30., kedd. További információ és jelentkezés: szenttamasaakademia.hu

Ujember

KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomtat: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2026. június 15.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla

Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László

Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábian Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Nádudvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztas@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egy példányos előfizetés belföldi negyedévre:

6180 Ft, fél évre: 12 360 Ft, egy évre: 24 720 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; apohirdetes@ujember.hu;

<http://ujember.hu/apohirdetes-feladasa/>

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola különleges szakirányú továbbképzéseket hirdet. A két-négy féléves képzések hallgatói olyan területekről szerezhetnek speciális tudást, mint a neurodiverzitás-specifikus fejlesztőpedagógia, a drámajáték, a biblioterápia vagy az értelemközpontú személyiségfejlesztés. Az egyedülálló képzéseken a hallgatók olyan korszerű és hatékony módszertani megközelítéseket sajátítanak el, amelyekkel optimális tanulási környezetet tudnak teremteni a neurodivergens gyerekek számára, emellett képesek ellátni a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek pedagógiai szűrését, fejlesztését. A négy féléves képzésre pedagógus végzettséggel és legalább hároméves szakmai tapasztalattal lehet jelentkezni június 30-ig. A gyakorló pedagógusok mellett nemzetiségi tanító, angol, valamint matematika kiegészítő műveltségterületi továbbképzésre, a fejlesztő, differenciáló pedagógiai területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzésre is jelentkezhetnek. A szakirányú továbbképzésekről további részleteket a főiskola oldalán olvashatnak: <https://avkf.hu/kepzesek/szakiranyutovabbkepzes>

KOLLÉGIUM

A Brenner János Hittudományi Főiskola két kollégiuma felvételt hirdet a 2026/2027-es tanév őszi félévére. A kollégiumok célja: segíteni a keresztyén fiatalokat egyetemi tanulmányaik alatt kollégiumi elhelyezéssel. A Főiskola vezetése alatt álló két kollégiumba hívó vagy hitre nyitott fiatalokat várnak, akik szívesen lennének egy szellemi-lelki értelemben is igényes közösség tagjai. A Szent László Kollégium Győrben a Széchenyi István Egyetem Hegedűs Gyula Kollégiumában (Egyetem tér 1.) 50 férőhelyes, kétágyas szobákban biztosít szállást az Egyetem hallgatói számára. A szobákhoz vizesblokk tartozik. Szintén Győrben, a Brenner János Hittudományi Főiskola Kollégiumában (Káptalándomb 7.), a történelmi belváros szívében egyágyas szobák állnak rendelkezésre, szobánként külön vizesblokkal, igény esetén teljes ellátással. A kollégiumba hívó, nappali tagozatos fiúkat várnak, akik szívesen lennének az egyetemi élet mellett a ház lakói és egy kicsit közösségünk tagjai. A lelkipásztori ajánlás a jelentkezés elbírálásakor különösen is hangsúlyos. Jelentkezési határidő: 2026. július 15., szerda. További kérdések esetén szívesen állnak rendelkezésre az alábbi elérhetőségeken: telefon: +36 96/313-055, e-mail: szakkollegiumok@bjhf.hu, web: <https://bjhf.hu/kollegiumok>

FESZTIVÁL

„Bolygónk őrei vagyunk” motóval rendezik meg a III. Verbita Fesztivált Budapesten, a Názáret Misszióházban (Budapest, XXII. Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.) június 20-án, szombaton. 9.45-től Köszöntés és dicsőítés – Adoratio dicsőítő szolgálat. Az 10.30-kor kezdődő ünnepi szentmisét Varga János SVD mutatja be. 11.30-tól Dr. Feldman Zsolt, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mesteroktatója, volt mezőgazdasági és vidékfejlesztési államtitkár *Bolygónk őrei vagyunk* címmel tart előadást. Bővebb információ: <https://verbita.hu> A fesztivál ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Regisztrációs határidő: 2026. június 17., szerda. Jelentkezni lehet: e-mail: benvinmada@gmail.com, mobil: +36/30-558-6339, +36/30-993-2391 Adományokat szeretettel fogadnak.

Az V. Dicsőítő Sziget Fesztivált „Van egy hely” – nekünk is ott a helyünk! címmel rendezik meg Szigetmonostoron (Fő utca) június 28-án, vasárnap a Dicsőítő Sziget, a Sacro Song és az Eucharist Együttes Szervezésében. A program idén is már szombat délután elindul a 24 órás dicsőítés résztvevőivel, akik a nagyszínpad zenei programjaival párhuzamosan, dicsőítő zenei szolgálatukat felajánlva, járnak közben a fesztivál előadóiért és közönségéért. A fesztivál idei előadói: Oláh Gergő énekes, a Jelenlét zenekar, Főris Rita és a FourISFive zenekar, az Emberfia és az újgenerációs dicsőítők, a SÓ együttes, a Jó Pásztor zenekar, Prazsák László és a Prazsy Family. Házigazda: az Eucharist Együttes. A vasárnapi program 9 órakor reggeli dicsőítéssel kezdődik. 10 órától kerekasztal-beszélgetés lesz a széderestről és a pászkavacsoráról a zsidó és a keresztyén hagyományok tükrében és összehasonlításával. Megyeri Jonatán rabbi és Farkas Ferenc, a Nyolc Boldogság Közösség korábbi vezetője részvételével. A 11 órai ünnepi szentmisét Marton Zsolt váci megyéspüspök mutatja be a Szentháromság templomban (Szigetmonostor, Fő utca 38.). 12 órától dicsőítő koncertek. Bővebb információ és jelentkezés: <https://dicsoitosziget.hu>

KIÁLLÍTÁS

„börömön ország süt át” címmel nyílt kiállítás Nagy László költő, műfordító művészetéről a Petőfi Irodalmi Múzeumban (Budapest V., Károlyi u. 16.). A tárlat bemutatja Nagy László képzőművészeti alkotásait, könyvillusztrációit, az *Élet és Irodalom* (ÉS) képszerkesztőjeként folytatott tevékenységét, asztalosipari és fafaragási munkásságát. Emellett a kortárs képzőművészekkel való kapcsolata, alkotótevékenységük összefonódása

is kiemelt szerepet kap. A kiállítás október 31-ig látogatható.

Totus Tuus, vagyis Teljesen a tiéd címmel Szent II. János Pál pápa életművét és a történelemre gyakorolt hatását bemutató kiállítás nyílt Székesfehérváron, a Szent István Király Múzeum Rendház épületében (Székesfehérvár, Fő u. 6.). A pápa életét, lelkületét bemutató nagyszabású tárlaton a Szentatya Mária tiszteletén alapulva végig zárándokolhatunk Közép-Európa egyik legnagyobb összetartó erejét adó Szűz Mária-kultuszon, amely ma is jelen van ebben a térségben. A nagy pápa örökségét 18 teremben 1800 négyzetméteren mutatják be, egyrészt szakrális szempontok szerint, másrészt tudományos, harmadrészt pedig művészeti oldalról. Több mint kétszáz, a pápához köthető eredeti tárgy mellett bemutatják több mint ötven művész alkotásait is, amelyek a kiállításra készültek.

Új időszaki kiállítás nyílt a Görögkatolikus Múzeumban (Nyíregyháza, Bethlen Gábor u. 21.), *Petravszky Manó – Egy görögkatolikus festőszersz a 20. században* címmel. Petravszky Manó a 20. századi magyar görögkatolikus művészet egyik meghatározó alakja, akinek életműve most különleges kiállításon tárul a látogatók elé. A papcsaládból származó művész már fiatalon a templomfestészet világában találta meg hivatását. Korai munkái

után országos ismertséget hozott számára a máriapócsi kegytemplom monumentális falképciklusa, amely a magyar Mária-tisztelet egyik legszebb vizuális megfogalmazása. Művészetében a bizánci hagyomány és a modern egyházi megújulás harmonikusan találkozik. A tárlat egyszerre tisztelgés az 50 éve elhunyt kivételes alkotó előtt és meghívás a magyar szakrális művészet mélyebb megismerésére. A tárlat december 18-ig látogatható.

Megnyílt a Győri Bencés Látogatóközpont (Győr, Széchenyi tér). A látogatók a Szent Mór Bencés Perjelség épületgyűjtésében, a kéttornyú templomtól jobbra található rendházban léphetnek be a bencés örökség különleges világába. A látogatóközpont a bencés örökség több arcát tárja a látogatók elé: magában foglalja a *Loyolai Szent Ignác bencés templom és a 400 tanév – Élő örökség a győri bencés gimnáziumban* című interaktív kiállítást mellett a bencés boltot is. A Loyolai Szent Ignác bencés templom keddtől szombatig 10 és 18 óra között szabadon is látogatható. A *400 tanév – Élő örökség a győri bencés gimnáziumban* című kiállítás szakmai vezetéssel látogatható keddtől szombatig a következő időpontokban: 10.15–11.30, 13.00–14.15, 15.00–16.15. A bencés bolt (szerzetesi termékek Északnyugat-Magyarországról) keddtől szombatig 10 és 18 óra között tart nyitva.

MLADIFEST 2026

IFJÚSÁGI FESZTIVÁL MEDJUGORJÉBAN
augusztus 1-6. | 6 nap | 169.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

augusztus 17-23. | 7 nap | 409.900 Ft/fő

NAGY ZARÁNDOKLAT

LA SALETTE, LOURDES, SANTIAGO DE COMPOSTELA, FATIMA
augusztus 28 - szeptember 6. | 10 nap | 689.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

szeptember 7-11. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT GÖRÖGORSZÁGBA

SZENT PÁL APOSTOL NYOMÁBAN

szeptember 21-28. | 8 nap | 599.900 Ft/fő

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN

(JUBILEUMI ZARÁNDOKLAT)

október 1-6. | 6 nap | 349.900 Ft/fő

MÁRTON ÁRON-EMLÉKÉVI ZARÁNDOKLAT

ERDÉLY SZENT ÉLETŰ PÜSPÖKE NYOMÁBAN

október 1-6. | 6 nap | 199.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

október 20-24. | 5 nap | 399.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

október 21-25. | 5 nap | 189.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

október 23-28. | 6 nap | 449.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

Iránytű a 21. századi keresztény neveléshez

Bemutatták Zsódi Viktor SchP könyvét a Sapientián

Zsódi Viktor piarista tartományfőnök, a **Férfi Szerzeteselőjárók Konferenciája** elnökének *Tárlatok fel örök kapuk – Keresztény nevelés és lelkiség a 21. században* című kötetét június 12-én a budapesti Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán **Udvardy György** veszprémi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökhelyettese és **Lobmayer M. Judit**, a Boldogasszony Iskolanővérek tartományfőnökneje mutatta be.

Az *Új Ember* kiadványok sorozatban megjelent könyv bemutatóján jelen volt Kuminetz Géza, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) rektora; Birher Nándor, a PPKE Bölcsész- és Társada-

Viktor atya fejkameráján keresztül vethetünk pillantást az oktatás, a nevelés és a lelkiség területére” – fogalmazott a kiadóvezető, majd az ismert latin mondást (*Docendo discimus – Tanítva tanulunk*) idézve megköszönte a könyvet a szerzőnek.

Udvardy György érsek beszédében rámutatott: mivel a szerző pap, tanár, szerzetes, így már a kötet címében érezhető, hogy a nevelés valójában az üdvösség szolgálata, az evangélium hirdetésének egy sajátos területe, a tanár pedig a nevelés és a növekedés művésze. Az érsek ezután a cím értelmezési lehetőségeire világított rá. Mint mondta, a 24. zsoltár 7. versének több

értelme is van. A zarándokzsoltárban olvasható „Tárlatok fel, örök kapuk” a zarándokok Jeruzsálembe való bevonulását, a Messiás dicsőséges bevonulását, ugyanakkor Jézus második eljövételét is jelenti. Így a kötet címe utal az egyén méltóságára, a célba érkezésre, valamint a nevelés méltóságára és szentségére. Az alcím pedig egyértelműen a keresztény nevelésről beszél, kijelöli, hogy Jézus Krisztus személye áll a középpontban.

Fontos szereplője az írásoknak a pedagógus, aki tanúságtétel által nevel, így hiteltesnek kell lennie. Nemcsak tartalmat közvetít, hanem személyes kapcsolódása által készséget ad a fejlődésre, a növekedésre. A könyv a 21. század aktuális nevelési feladatait is áttekinti. A szerző kiemeli a közösség nevelő szerepét és a szolidaritás fontosságát. Átsugárzik az írásokon,

hogy a piarista nevelés a hit, a kultúra, a vallásos élet és a tudomány harmonikus egységéből következik, a teljes embert neveli párbeszéddel és párbeszédre – hangsúlyozta Udvardy György.

Lobmayer Judit tartományfőnök rámutatott: a kötetből sugárzik az evangéliumi látásmód. A szerzetesnővér elemezte a könyvben szereplő fényképeket, melyeket Szabó Csaba készített. A fotók tág asszociációs lehetőségeket kínálnak, s egységet teremtenek a forma és a tartalom között – emelte ki.

Kuzmányi István ezután a II. Vatikáni Zsinatnak a keresztény nevelésről szóló, *Gravissimum educationis* kezdetű deklarációjáról, valamint XIV. Leó pápa *Rajzoljuk meg a remény új térképeit!* című apostoli leveléről kérdezte Zsódi Viktort. A szerző kiemelte, a nevelés közösségi akció: a katolikus iskola életében az egyik legfontosabb pillanat az, amikor intézményi iskolából közösségi iskolává válik. A Katolikus Egyház nevelésről szóló tanítása a legprogresszívebb, a legmodernebb,

nek, aki Európa két kulturális fővárosában – előbb Pécsen, majd utóbb Veszprémben is – főpásztorként volt jelen: Mit jelent a párbeszéd, a hídépítés a kultúra terén? Az érsek válaszában Szent II. János Pál pápa gondolatát idézte, mely szerint a hit kultúrát teremt. Az a hit, amely nem teremt kultúrát, valójában nem hit – szögezte le Udvardy György.

Lobmayer Judit elmondta, régen a szerzetesek a nap huszonnégy órájában jelen voltak a diákok számára az iskolában és a kollégiumban. Ma arra van szükség, hogy szinte észrevétlenül álljanak ott a diákok mellett, s a fiatalok hozzájuk fordulhassanak a kérdéseikkel. Zsódi Viktor hangsúlyozta: a pedagógus hivatása, hogy Isten szemével lássa a diákjait, és megmutassa nekik az isteni igazságosságát.

Zsódi Viktor SchP *Tárlatok fel örök kapuk – Keresztény nevelés és lelkiség a 21. században* című kötete megvásárolható az *Új Ember* könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás:

lomitudományi Karának dékánja; Rubovszky Rita, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Oktatási Bizottságának főtanácsadója, a Ciszterci Iskolai Főhatóság főigazgatója; Takács Anita, a Szociális Testvérek Társasága magyarországi kerületének előjárója; Tóth Tamás egyháztörténész; Valaczka András író, tanár, a kötet szerkesztője és sokan mások. A könyvbemutatót és a hozzá kapcsolódó beszélgetést Kuzmányi István állandó diákórus, a kötetet kiadó *Magyar Kurír* főszerkesztője vezette.

Az esemény a budapesti Piarista Gimnázium Obsitos kórusának előadásával kezdődött, majd Kuzmányi István köszöntötte a jelenlévőket a könyvbemutatón, amely, mint mondta, ünnep, az ünnepi könyvhét alkalmá. Beszédében utalt a futball-világbajnokság újítására: a bírónak lévő fejkamerán keresztül új szemszögből is láthatják a nézők a pályán zajló fontosabb jeleneteket. „Ha kézbe vesszük ezt a kötetet,

a személyt leginkább tiszteletben tartó, méltóságát középpontba helyező pedagógia – fogalmazott.

Kuzmányi István a következő kérdést tette fel Udvardy György-

hétfőtől péntekig: 9–18 óráig), vagy megrendelhető az *Új Ember* online könyvtárházban.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila